СУБОТА, 2 ГРУДНЯ 2006 РОКУ ■ № 229 (3979)

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Голос України

ЖИТИ ПОВНОЦІННО...

Відділення соціально-медичної реабілітації інвалідів при територіальному центрі з обслуговування пенсіонерів і непрацездатних громадян міста Канева Черкаської області відкрилося кілька років тому. Майже 200 чоловік у віці від 3 до 35 років з різними фізичними вадами стоять на обліку у відділенні.

— Лікувальна фізкультура й оздоровчий масаж, ігрові, навчальні кімнати для пацієнтів відчинені щодня, — каже директор терцентру Антоніна Петренко. — Наші відвідувачі особливі, їм важко тривалий час перебувати в русі. Ми б хотіли у відділенні відкрити кілька кімнат для відпочинку, де пацієнти змогли б поспати, пообідати. Думаю, що місцева влада піде нам назустріч і батьки дітей допоможуть. Головне для нас — щоб вони не почували себе на узбіччі життя або замкнулись у своєму світі.

Міська станція юних техніків як експеримент відкрила у відділенні гурток «Умілі рученята», який за короткий час став дуже популярним. Гуртківці роблять м'які іграшки, аплікації, малюють картини. А на щорічній міській виставці-продажі, яку проводять у День інвалідів, виставляють і продають свої роботи.

Андрій НЕСТЕРЕНКО.
Фото автора.

Люди з особливими потребами, але... великими можливостями

Сьогодні в Україні відзначають Міжнародний день інвалідів. Відзначають широко, значимо, на найвищому рівні. Це — не свято, а привід ще раз згадати не тільки про проблеми наших співгромадян з особливими потребами, а й про саме їхнє існування.

(Закінчення на 4-й стор.).

СЬОГОДНІ В НОМЕРІ:

Двох міністрів звільнити, двох призначити

Ранкове засідання 1 грудня

Звільнили міністра закордонних справ Бориса Тарасюка і міністра внутрішніх справ Юрія Луценка. Справа з міністром, який займався внутрішнім порядком держави, «зависла» ще відучора, коли антикризовій коаліції не вдалося набрати належної кількості голосів за відставку Юрія Луценка. А ось питання про того, хто забезпечував інтереси держави на зовнішніх напрямах, довелося обговорювати найдовше.

Виявилося аж два проекти постанов — один, який представляв член фракції Партії регіонів пан Кисельов, вимагав звільнення міністра Тарасюка за, як він висловився, провали у зовнішній політиці, а другий документ, в авторстві «нашоукраїнців», пропонував, навпаки, схвалити діяльність міністра закордонних справ Тарасюка. Опоненти звільнення Бориса Івановича вказували на порушення норм Регламенту під час розгляду цього питання, неадекватну оцінку його діяльності самою антикризовою коаліцією.

(Закінчення на 2-й стор.).

Різдвяний тиждень — вихідний

Прем'єр-міністр України Віктор Янукович доручив міністерствам провести консультації з профспілками і роботодавцями зі встановлення святкового Різдвяного тижня. Як **повідомляє УНІАН,** для цього планується перенести робочі дні з вівторка-п'ятниці, 2—5 січня, на суботи 20 та 27 січня, 10 та 24 лютого. Окрім цього, наступного року уряд пропонує замість п'ятниці, 9 березня, працювати у суботу, 3 березня, понеділка, 30 квітня — у суботу, 28 квітня, п'ятниці, 29 червня — у суботу, 16 червня та понеділка, 31 грудня — у суботу, 29 грудня.

КОРОТКО

■ На Тернопільщині ліквідовано підпільний конвертаційний центр.

■ Мінагрополітики України має намір перевірити винзаводи.

■ При міському голові Києва створено громадську раду з питань освіти і науки, яку очолив Віталій Журавський.

■ У Криму на смерть придавило будівельника залізобетонною плитою.

■ Я ВАМ ПИШУ...

Знаю про зміни та доповнення до законів

Усе життя в країні, на мою думку, здійснюється за напрямами політики, а тому потрібно знати закони України, зміни та доповнення до них. І це все я знаходжу в основних матеріалах газети «Голос України». З інтересом читаю статті відомих політиків, юридичні консультації, сторінки «Сім'я», «Парад порад». Щиро дякую всім працівникам редакції за цікаві та корисні рубрики. Бажаю вам міцного здоров'я, ентузіазму, завзятості, щирості, успіхів і побільше читачів!

Галина ЧЕРНЕГА.

Чернігів.

Отруйний... посуд

Майже тисячу одиниць одноразового кухонного посуду турецького та китайського виробництва — тарілок, мисок, оселедниць та склянок — вилучили з продажу у райцентрі Гайсин, що на Вінниччині. Таке рішення головного державного санітарного лікаря району Людмили Широкової. Дослідження в токсикологічній лабораторії обласної санепідемстанції показали, що під час контакту поверхні предметів із гарячими стравами виділяється отруйна речовина — формальдегід, уміст якої перевищує допустимі норми у 9—15(!) разів. Це може спричинити алергічні реакції або гострі харчові отруєння. Аналогічні перевірки незабаром проведуть у всіх районах області. Водночас лікарів дивує наявність у підприємців дозволів на ввезення отруйного посуду, **інформує наш власний кореспондент Віктор СКРИПНИК.**

НАСТУПНОГО ТИЖНЯ:

■ 6 грудня Верховна Рада працюватиме у пленарному режимі, далі народні депутати працюватимуть у профільних комітетах та у своїх виборчих округах.

■ У Верховній Раді триватиме сьоме засідання Міжпарламентської комісії зі співробітництва Верховної Ради України та Федеральних Зборів Російської Федерації.

■ У Києві відбудеться засідання координаційного комітету спільної програми Євросоюзу та Ради Європи з питань реформування судової системи.

■ ФОТОФАКТ

Учора в столиці представники правих партій поклали квіти до пам'ятника В'ячеславу Чорноволу з нагоди 15-ї річниці всеукраїнського референдуму за незалежність України.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Увага!

Редакція газети «Голос України» повідомляє, що з 1 грудня 2006 року у відділі реклами змінені телефони:

454-81-34 на 453-44-56,

454-81-44 на 453-44-57.

Народні депутати України Євгеній КУШНАРЬОВ (фракція Партії регіонів), Василь ВОЛГА (фракція СПУ) і Леонід ГРАЧ (фракція КПУ) зареєстрували у Верховній Раді проект закону «Про мови України» («Інтерфакс-Україна»)

Голова Фонду держмайна України Валентина СЕМЕНЮК: «Всі об'єкти, які підлягають приватизації в 2007 році згідно із затвердженим парламентом переліком, продаватимуть лише на конкурсах з елементами аукціону» («Інтерфакс-Україна»)

Альтернативні джерела енергії

Розвиток і впровадження відновних джерел енергії та альтернативних видів палива потребує законодавчої підтримки. Окрім того, розвиток власних джерел енергії зменшить залежність від імпортних енергоносіїв. На цьому наголошували учасники наради з питань дотримання вимог Кіотського протоколу та правового забезпечення виробництва в Україні альтернативних видів палива, яка відбулася в парламенті з ініціативи Голови Верховної Ради України Олександра Мороза. У ній взяли участь народні депутати України, міністр аграрної політики Юрій Мельник, голова Фонду державного майна України Валентина Семенюк, представники міністерств та відомств, податківці, науковці, підприємці.

Відкриваючи нараду, глава парламенту зазначив, що розвиток виробництва біопалива, зокрема біодизеля та біоетанолу, є важливою і перспективною справою. Серед аргументів на користь необхідності розвитку такого виробництва та використання відновних джерел енергії О. Мороз назвав оздоровлення екологічного середовища, економічну вигоду, зокрема для агропромислового комплексу, розвиток внутрішнього ринку споживання. Виробництво альтернативних джерел енергії добре розвинуте, зокрема, у таких країнах, як США і Бразилія. А наша держава, на жаль, надзвичайно відстає в цьому напрямі.

Учасники зібрання обговорили можливість бюджетної підтримки розвитку сировинної бази, обсягів вирощування відповідних культур, будівництва нових спиртових заводів або технологічного переоснащення низки діючих, які можуть виробляти біоетанол тощо.

Глава парламенту запропонував створити робочу групу під головуванням народного депутата України Івана Кириленка, яка через два-три тижні має подати пропозиції, зокрема законодавчі, які стануть основою відповідної програми розвитку галузі виробництва біопалива.

Олександра КУЧЕРЯВА.

■ У КОМІТЕТАХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ

Мови в суді

На засіданні Комітету Верховної Ради з питань правосуддя народні обранці розглянули низку законопроектів, які регулюють використання державної та російської мови у вітчизняному судочинстві. Зокрема, законопроекти народного депутата України Вадима Колісниченка (фракція Партії регіонів) про внесення змін до Кодексу адміністративного судочинства стосовно здійснення розгляду справи російською мовою, до Господарського процесуального кодексу стосовно використання російської мови, до Закону «Про судоустрій України» стосовно провадження судочинства державною та російською мовами, до Кримінально-процесуального кодексу щодо мови слідчих та судових документів. Натомість народний депутат Микола Оніщук (фракція «Наша Україна») вніс на розгляд парламенту законопроект про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, згідно з яким господарське судочинство здійснюється державною мовою, а особи, які беруть участь у судовому процесі та не володіють або недостатньо володіють державною мовою, мають право користуватися послугами перекладача. На засіданні комітету також розглянуто проект закону про внесення змін до деяких законодавчих актів стосовно розмежування переліку справ, підвідомчих господарським судам та загальним судам та інші проекти законодавчих актів.

■ ФОТОФАКТ

Обговорення теми «Стан і перспективи діяльності органів місцевого самоврядування в умовах конституційної реформи» відбулося під час засідання «круглого столу» у столиці.

***На знімку:* виступає директор фундації «Відкрите суспільство» Юрій Сиротюк (праворуч).**

Фото Олега МАРКЕВИЧА (Укрінформ).

Додатковий ресурс для бюджету

■ ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Вечірнє засідання 30 листопада

Під завісу пленарного дня сталася майже сенсація. Депутати включили до порядку денного подання Прем'єр-міністра про звільнення міністра внутрішніх справ України Юрія Луценка, однак за саму відставку не проголосували. «За» висловилися лише 223 народні обранці: фракція Партії регіонів — 185, БЮТ — 11, «Наша Україна» — 2, СПУ — 1, КПУ — 20, позафракційні — 4.

Решту засідання депутати присвятили розгляду економічних законів. Повторно розглянувши з пропозиціями Президента України зміни до низки законів з питань оподаткування, парламент ухвалив цей закон у новій редакції з урахуванням зауважень глави держави. Як доповів перший заступник глави секретаріату Президента Арсеній Яценюк, всі позиції Кабінету Міністрів, які були спрямовані на отримання додаткового ресурсу в держбюджеті-2007, глава держави підтримує. Одначе Президент заперечує проти відновлення діяльності вільних економічних зон та територій пріоритетного розвитку в запропонованій редакції. Адже, на думку глави держави, йдеться про фактичне повернення до певних ручних процесів управління економікою та до тих «чорних» дір, які були в різних бюджетах, в тому числі й до 2004 року.

Потім депутати ухвалили у другому читанні й у цілому п'ять законопроектів, які є передумовою вступу України до Світової організації торгівлі — зміни до Закону «Про вивізне (експортне) мито на відходи та брухт чорних металів», до Закону «Про державну підтримку сільського господарства України», «Про молоко та молочні продукти», «Про державне регулювання виробництва і реалізації цукру» та закон про встановлення тарифної квоти на ввезення в Україну цукру-сирцю з тростини.

Проект закону про внесення змін до деяких законодавчих актів стосовно реєстрації транспортних засобів прийнято в першому читанні для подальшого доопрацювання.

Юліана ШЕВЧУК.

Двох міністрів звільнити, двох призначити

Ранкове засідання 1 грудня (Початок на 1-й стор.).

А «регіонал» Василь Кисельов свій 10-хвилинний виступ присвятив критиці зовнішнього курсу України і міністра зокрема.

Досить своєрідний підхід до звільнення міністра запропонував соціаліст Іван Бондарчук. Мовляв, таким кадровим кроком антикризова коаліція має допомогти Президенту України визначитися із своїми представниками в уряді. Одне слово, до «любих друзів» додаються добровільні помічники.

Василь Цушко.

Віктор Корж.

А що ж власне сам Президент? Його позиція довго залишалася нез'ясованою. А це ж момент визначальний, адже Віктор Ющенко пропонував Бориса Тарасюка на посаду міністра, а отже, після консультацій з ним і було б доречним приймати рішення про відставку.

Ситуація загострилася до того, що обурені порушенням Регламенту «нашоукраїнці» почали вимагати 30-хвилинної перерви і, не дочекавшись такого рішення, гуртом рушили до парламентської трибуни. У відповідь члени фракції Партії регіонів заблокували її, щоб це не зробили політичні опоненти.

По перерві В'ячеслав Коваль від «Нашої України» зачитав заяву, в якій назвав такий процес звільнення міністра Б. Тарасюка спробою політичної розправи і навіть політичною провокацією, спрямованою на дестабілізацію політичної ситуації у державі. А Олександр Турчинов від імені БЮТ назвав такий підхід антикризової коаліції перекресленням підписаного ними з Президентом Універсалу єдності.

Лише після цього ми дізналися думку глави держави, яку оприлюднив його представник у Верховній Раді Роман Зварич. Віктор Ющенко, як він сказав, розглянув листзвернення до нього Прем'єр-міністра Віктора Януковича про звільнення Бориса Тарасюка і вирішив відхилити пропозицію уряду, бо вважає, що пан Тарасюк належним чином виконує покладені на нього обов'язки. Одначе, фракції Партії регіонів, соціалістів і комуністів стояли на своєму і 247 голосами проголосували за звільнення міністра закордонних справ Бориса Тарасюка з посади.

Що буде далі, хто очолить Міністерство закордонних справ — ще питання. Не виключено, як наголосив у виступі один із представників «Нашої України», що Президент повторно внесе кандидатуру Бориса Тарасюка на призначення керівником зовнішньополітичного відомства. І, як він заявив, хоч би там що, нікому не вдасться змінити зовнішньополітичного курсу України.

Простіше виявилося із керівником МВС. Попри звинувачення у порушенні Регламенту і внесенні до порядку денного нових питань, коли не розглянуто запланованi, головуючий на засіданні Адам Мартинюк оголосив пропозицію, а антикризова коаліція її підтримала, розглянути проект постанови про звільнення Юрія Луценка. Позаяк про самого ще міністра було сказано у попередні дні, то потреби обговорювати питання не було. Певне, ще й тому, що його запропонували замінити іншим соціалістом Василем Цушком. З огляду на відомі особистісні якості цього кандидата, запитань до нього було небагато, хоча дехто у сесійній залі і намагався з'ясувати взаємозв'язок між двома фактами — «Цушко на трибуні» і «російський громадянин Курочкін у СІЗО». Або ще чіткіше — чи не хлинуть після цього призначення в Україну відомі екс-чиновники-біженці, зокрема, з числа колишніх голів ОДА. За призначення Василя Цушка міністром внутрішніх справ проголосувало 246 депутатів (це на два менше, ніж за звільнення Ю. Луценка).

А перед цим, майже таку саме кількістю голосів, антикризова коаліція проголосувала за призначення члена фракції Партії регіонів Віктора Коржа міністром з питань сім'ї, молоді та спорту на місце раніше звільненого «помаранчевого» Юрія Павленка. Представники опозиції неодноразово вимагали від Першого заступника Голови Верховної Ради Адама Мартинюка поставити на голосування питання про його відсторонення від ведення засідання. Багато хто із депутатів прогнозує, що це не так торкнеться долі самого Адама Івановича, як щойно звільнених і призначених міністрів, адже, мовляв, опоненти мають підстави (процедурні порушення) оскаржити ці рішення в суді. Присутній на засіданні виконувач обов'язків Прем'єр-міністра Андрій Клюєв запевнив, що відповідні документи і, зокрема, подання для цих кадрових рішень є.

Парламент також заслухав інформацію Олега Білоруса — керівника постійної делегації Верховної Ради України у Парламентській асамблеї Організації з безпеки та співробітництва у Європі з приводу участі в осінній сесії асамблеї у вересні-жовтні цього року. Як зауважив пан Білорус, делегація працювала дружно і професійно, і повідомив колег про гарячу підтримку європейських політиками проведення наступної річної сесії цієї організації в Україні влітку 2007 року.

Депутати внесли зміни до календарного плану проведення другої сесії і вирішили додатково зібратися на пленарне сесійне засідання 6 грудня з тим, щоб розглянути проект держбюджету та СОТівські закони. Парламентарії також розглянули низку інших питань, зокрема ратифікаційних, проголосували за призначення позачергових виборів кількох сільських і селищних голів у різних регіонах України.

Анатолій БЕНЬ.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Рваний ритм

■ ПІДСУМКИ ТИЖНЯ

Наш земляк, знаменитий марафонець Володимир Куц уперше застосував тактику «рваного ритму». Він несподівано для суперників то прискорював, то уповільнював біг. Щось подібне відбувалося минулого тижня і в сесійній залі. Бурхливий початок, затишшя, а потім емоційний сплеск.

Найбільше протистояння викликав Закон «Про голодомор 1932—1933 років в Україні». Осібна позиція соціалістів розізлила союзників, які зробили кілька гучних заяв. Зокрема, стосовно майбутнього переформатування складу коаліції.

Іще одним тестом на міцність «антикризовиків» став звіт тимчасової комісії, яка вивчала публікації в одному з тижневиків про корупцію в системі Міністерства внутрішніх справ. Комісія запропонувала увільнити Юрія Луценка з посади міністра. Однак знову соціалісти не підтримали цю пропозицію, оскільки «регіонали» хотіли призначити на цю посаду свою людину. Щоправда, вчора Прем'єр-міністр вніс подання на призначення міністром лідера фракції СПУ Василя Цушка. Отож Партія регіонів змушена була піти на поступки заради звільнення з посади його попередника.

Окрім цього, вчора парламент розглянув питання про звільнення з посад міністрів закордонних справ та оборони. Дебати довкола того, хто має робити подання на звільнення цих високопосадовців, результату не дали. І ще одна деталь. Обидва профільні комітети Верховної Ради так і не підготували проекти постанов парламенту за звітами міністрів. Відтак їхня доля, попри прагнення антикризової коаліції, залишиться невизначеною.

Водночас ці події — свідчення загострення у відносинах прем'єра, глави держави і антикризової коаліції. А це, безумовно, позначиться і на авторитеті держави.

Щоправда, у перервах між політичними баталіями народні обранці зуміли ухвалити низку законів, які мають сприяти входженню країни у СОТ. А також врахували зауваження глави держави до закону про внесення змін до законів про оподаткування. Що дозволить швидше розглянути проект закону про державний бюджет на наступний рік.

Володимир КОРОЛЮК.

Референдум, який завжди з нами

(До 15-ї річниці всеукраїнського референдуму 1 грудня 1991 р.)

1 грудня цього року виповнюється п'ятнадцята річниця з дня проведення всеукраїнського референдуму, на якому народ України підтримав Акт проголошення незалежності України і тим проголосував за утвердження України як суверенної і незалежної, демократичної, соціальної, правової держави. На жаль, цій події за плином часу приділяється дедалі менше уваги в нашому суспільстві та державі, хоча для багатьох країн світу дні проведення загальнонаціональних референдумів, як і дні проголошення незалежності та прийняття конституцій є зазвичай глибоко шанованими державними святами.

Можливо, що річниця всеукраїнського референдуму 1 грудня 1991 р. не отримала належного висвітлення через гострі дискусії у Верховній Раді щодо правової оцінки голодомору 1932—1933 рр., який став трагедією всього українського народу. Утім, важливість правової ідентифікації факту геноциду народу України ще більше підкреслює значущість всеукраїнського референдуму 1 грудня 1991 р. Адже народ України, переживши лихоліття голодомору, досягнув свого найвищого тріумфу і найбільшої перемоги, ставши безпосереднім творцем омріяної багатьма поколіннями українців незалежної національної держави.

Нагадаємо хронологію тих величних історичних подій. Спроба державного перевороту в колишньому СРСР, здійснена ДКНС 19 серпня 1991 р., поставила під реальну загрозу курс українського народу на розбудову національної державності, утверджений 16 липня 1990 р. в Декларації про державний суверенітет України. Щоб уникнути ризиків, що виникли для України у зв'язку з державним переворотом, Верховна Рада УРСР 24 серпня 1991 р. урочисто прийняла Акт проголошення незалежності України, який визначив незалежність України та створення самостійної Української держави — Україна.

Утім, прийнятий Акт не був наділений відповідною юридичною силою, й Україна впродовж більш ніж трьох місяців залишалася невизнаною державою світу. Ситуацію потрібно було змінювати у такий юридичний спосіб, який би не викликав жодних сумнівів у світової спільноти щодо легітимізації проголошення незалежності України та сприяв визнанню міжнародної правосуб'єктності нашої держави. З цією метою було вирішено провести всеукраїнський референдум, оскільки саме ця форма безпосередньої демократії була найпоширенішою у світі щодо легітимізації незалежності держав.

Проведення першого в історії України загальнонаціонального референдуму було призначене Верховною Радою Української РСР на підставі Закону Української РСР «Про всеукраїнський та місцеві референдуми» від 3 липня 1991 р. Попри певні сумніви у долі всенародного голосування, його результати були більш ніж переконливими — 90,3% громадян Української РСР проголосували «за» Акт проголошення незалежності України. Проведення цього референдуму отримало схвальну оцінку міжнародних спостерігачів, а його наслідки виявилися доленосними для України.

Уже 2 грудня 1991 р., без очікування офіційного оприлюднення результатів всеукраїнського референдуму, незалежність України у встановленому порядку була визнана Польщею та Канадою (з огляду на ці історичні події, закономірною є солідарна підтримка цих та інших держав світу ініціативи Президента України щодо визнання голодомору

1932—1933 рр. в Україні геноцидом Українського народу). Підтримка Польщею і Канадою результатів всеукраїнського референдуму 1 грудня 1991 р. виправдала найсміливіші мрії та сподівання українського народу — лише з 1 грудня 1991 р. по 31 січня 1992 р. Україну як суверенну незалежну державу визнали понад 100 країн, що стало беззаперечним тріумфом волевиявлення українського народу.

На підставі результатів всеукраїнського референдуму 1 грудня 1991 р. Україна першою з колишніх радянських республік заявила, що стосовно себе Договір 1922 р. про утворення СРСР вважає недійсним і нечинним. 8 грудня 1991 р. підписання Біловезької угоди президентами Росії, України та Головою Верховної Ради Білорусі юридично припинило існування колишнього Радянського Союзу. Тим самим Україна, спираючись на багатовічну мудрість свого народу та злагоджені дії національної політичної еліти, змогла безконфліктно і легітимно вибороти свою незалежність, що є справжнім подвигом українського народу на тлі виборювання незалежності колишніми радянськими республіками Закавказзя та республіками, які входили до колишньої СФРЮ.

Успіх всеукраїнського референдуму 1 грудня 1991 р. сприяв поширенню референдної демократії і на локальному рівні. Так, 20 січня 1991 р. відбувся загальнокримський референдум про поновлення автономії Криму. Більшість виборчого корпусу Криму підтримала питання референдуму. За результатами загальнокримського референдуму Верховна Рада Української РСР прийняла Закон України «Про поновлення Кримської АРСР» від 12 лютого 1991 р.

На жаль, спроби вирішувати на всеукраїнському референдумі найважливіші проблеми суспільного і державного життя так і не змогли повторити успіх всеукраїнського референдуму 1 грудня 1991 р. Ініціювання всеукраїнського референдуму в 1992—2006 рр. виявилося невдалим, а всеукраїнський референдум 16 квітня 2000 р. щодо внесення змін до Конституції України хоча і відбувся, але його результати залишилися не реалізованими, а сам референдум увійшов в історію як «зорганізований» тодішнім політичним режимом. Намагання ж ініціювати проведення всеукраїнських референдумів із питань про приєднання до ЄЕП, НАТО та статус російської мови у передденъ парламентських і місцевих виборів 2006 р. мали здебільшого декларативний характер і були покликані сприяти мобілізації електорату певних політичних сил, що виступали фактичними ініціаторами проведення цих референдумів. Незатребуваним залишився і потенціал місцевих референдумів.

У чому причина бездієвості референдної демократії в Україні та нехтування референдумів як найоптимальнішої форми розв'язання найважливіших суспільно значущих проблем, яких нині в Україні більш ніж достатньо?

Передусім залишається недосконалим референдне законодавство України. Під час проведення конституційно-правової реформи 2004—2006 рр. відбулися певні позитивні зрушення щодо нормативного забезпечення референдної демократії в Україні. Зокрема, Конституційний Суд України у своєму рішенні № 6-рп/ 2005 від 5 жовтня 2005 р. про офіційне тлумачення положень ч. 2, ч. 3 і ч. 4 ст. 5 Конституції України (справа про здійснення влади народом) визначив, що народ має право безпосередньо шляхом всеукраїнського референдуму визначати конституційний лад в Україні, а також змінювати його шляхом внесення змін до Основного Закону України в порядку, встановленому його розділом XIII, змінювати, приймати нову Конституцію України, а результати народного волевиявлення, отримані через вибори й референдум, є обов'язковими. Водночас до сьогодні зберігає чинність Закон України «Про всеукраїнський та місцеві референдуми» від 3 липня 1991 р., який не створює (через його недосконалість і застарілість) належних юридичних механізмів реалізації конституційних положень про народний суверенітет та його реалізацію шляхом всеукраїнського референдуму.

Недосконалість референдного законодавства у сучасних умовах є явищем алогічним і небезпечним. Адже, не маючи легітимних конституційних і законодавчих форм і механізмів безпосередньої реалізації народного суверенітету шляхом проведення референдуму, народ України не може реалізувати своє природне право на здійснення влади у суспільстві через найвищу форму демократії — референдуму.

По-друге, окрім недосконалості законодавчого механізму забезпечення референдної демократії в Україні та неоднозначності національної референдної практики у XXI ст., розвиток референдної демократії значною мірою гальмується й нерозробленістю теоретико-методологічних засад референдної демократії в національному праві. Референдна демократія є доволі унікальним явищем, яке історично сформувалося і отримало подальший розвиток в деяких країнах світу, при цьому, в окремих із них — винятково на місцевому рівні (США). Для більшості країн світу проведення референдумів було разовою історичною подією (Албанія, Грузія, Канада, Казахстан, Норвегія, РФ та ін.), а конституювання референдумів стало лише свідченням поваги до влади народу, але не сприяло розвитку національної референдної демократії у цих країнах. Утім, досвід Іспанії, Італії, Франції, Швейцарії та інших демократичних країн переконує, що належним чином науково обгрунтована референдна демократія є важливим інструментарієм формування гармонійно розвиненого громадянського суспільства.

Сьогодні, як ніколи раніше, життя вимагає об'єднання зусиль науковців щодо розроблення цілісної національної концепції референдної демократії, дослідження правосуб'єктності українського народу та гарантій здійснення ним своїх природних прав. Саме консолідація зусиль політиків, науковців і громадськості, на нашу думку, має сприяти відродженню ідей та ідеалів всеукраїнського референдуму 1 грудня 1991 р. та формуванню повноцінної референдної демократії в Україні.

Микола ОНІЩУК,
перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правосуддя, кандидат юридичних наук, заслужений юрист України.

Щоб зрозуміти настрої суспільства, наші власні кореспонденти попросили жителів різних регіонів відповісти на запитання:

1. Що означає для вас 1 грудня?
2. Чи проголосували б ви за Акт проголошення незалежності України сьогодні?
3. Що ви хочете побажати керівникам держави цього дня?

Полтавська область

Іван САМОЙЛЕНКО, фермер, Полтавський район:

1. 1 грудня для мене завжди свято, бо цього дня народилася моя дружина, якій я інколи кажу: коли будеш набридати, то я теж проведу референдум про незалежність — від тебе. А якщо серйозно, то, звичайно, 1 грудня — день знаменний. Може, ми цього ще самі не усвідомлюємо, але в історії він залишиться назавжди.

2. Звичайно, і зараз я зробив би точно так, як у 91-му.

3. Хочеться побажати передусім витримки, терпимості одне до одного, адже за ними мільйони людей, які їм вірять, на них сподіваються. Зважайте на думку людей, а не на власні амбіції чи підказки так званого оточення!

Олена КУЗІНА, акушерка поліклініки УМВС України в Полтавській області:

1. Я за національністю росіянка, але більшу частину життя провела в Україні, яка і є для мене рідною домівкою. Тому 1 грудня 1991 року, голосуючи за незалежність, ні на йоту не сумнівалася у правильності такого вибору.

2. Не сумніваюся і тепер. Що б там не казали, а нині ми все-таки живемо краще, ніж принаймні на початку 90-х.

3. Важко сказати, скільки їм ще треба підписати універсалів і меморандумів, щоб кожен з них зрозумів, що діяти треба так, як співали в дуже відомій колись пісні: «Раньше думай о Родине, а потом о себе...»

Григорій ЛЕЛЮХ, ветеран війни і праці:

1. Я навіть пригадую, як ми тоді з сусідом сперечалися! Він — офіцер у відставці і гнув лінію за Союз. Я не витримав і розповів йому, як 10-річним хлопцем пух від голоду, а батько врятував нашу багатодітну родину лише тому, що подався працювати на Донбас, у шахту, де й підірвав остаточно власне здоров'я. Але ми біля нього вижили! Хіба можна подібне уявити в незалежній країні?

2. Отож були в нас і куди гірші часи. В Радянському Союзі лише останні 15—20 років життя було більш-менш терпиме. Але й у незалежній Україні колись теж усе налагодиться.

3. Керівникам держави побажав би схаменутися, перестати вважати, що лише вони «наймудріші за всіх сущих». А на помилках — учитися, а не повторювати їх.

Черкаська область

Валерій ПРІТЧЕНКО, 35 років, учитель:

1. 1 грудня — день референдуму за незалежність України. Завжди про це нагадую учням, хоч я не історик, а викладаю біологію.

2. Так.

3. Ющенку — енергійно консолідувати демократичні сили, Януковичу — піти у відставку.

Валентина ЗАГИНАЙКО, 60 років, реалізатор:

1. Я не знаю, що це за празник.

2. Ні.

3. Не мучити народ.

Катерина ГОЛУБ, 82 роки, пенсіонерка:

1. Не знаю.

2. Не знаю вже, як воно краще — чи самим хазяйнувати, чи вкупі ще з кимось.

3. Щоб помирилися і не лаялися між собою, як баби на базарі.

Львівська область

Михайло МАЦЬКО, кандидат юридичних наук, доцент комерційної академії, член правління Львівської крайової організації асоціації українських правників:

1. Цей день для мене є особливою історичною датою, коли відчув радість і гордість за український народ, за його волю та рішучість мати власну державу, формувати повноцінну демократичну політичну систему.

2. Не вагаючись, висловився б знову за незалежну і самостійну, демократичну, соціальну, правову державу Україна.

3. Лідерам держави бажаю непохитно керуватися національними інтересами, рухатися в одному напрямі, створювати умови для формування національної ідеології розбудови держави.

Галина БУНЬО, сільський голова (с. Бучали Городоцького району):

1. Завдяки референдуму ми відчули себе дочками й синами Великої України.

2. За це голосували б знову і знову.

3. Керівникам держави побажала б передусім бути милосердними християнами. Душа болить, коли звертається по допомогу чоловік, у котрого 280 гривень пенсії, а за газ треба сплатити 340 грн. І таких людей по п'ять разів відправляють по різні довідки.

Ірина КРАВЧУК, засновник громадської організації асоціація «Взаємодія»:

1—2. Це велика подія, і моє «так» незалежності — непохитне.

3. Керівникам держави побажала б стати українцями, любити і знати свою історію. І дати можливість простим українцям реалізувати себе.

Одеська область

Петро Миколайович РОЙЗЕН, 44 роки, підприємець:

1. Це день, коли я повірив у те, що можна почати нове життя й усе в мене буде гаразд.

2. Так, звичайно. Краще жити своїм розумом, ніж сьорбати із загальної миски.

3. Чесності перед народом. Годі вже брехати людям.

Алла БИСТРИШКІНА, 21 рік, студентка:

1. Гадаю, цей день змінив долю нашої держави і долю моєї родини.

2. Це питання, мені здається, обговоренню не підлягає: у своїй хатині вільно й сиротині.

3. Не забувайте про молодь, моє покоління вибирає не тільки пепсі.

Юрій Дмитрович ПОЛИГАЛОВ, 48 років, військовий пенсіонер:

1.1 грудня для мене — простий день календаря.

2. Та за що голосувати? За знищення армії? За вимирання села? За злидленні пенсії? За нахабний комунальний грабунок?

3. Насамперед — помиритися з Росією, забути геть-чисто дорогу до НАТО, а головне, допоможіть бідним і безпритульним дітям.

Вікторія Андріївна СОБКО, 35 років, заступник директора:

1. Я вперше відчула себе не на словах, а реально — українкою.

2. Проголосувала б. Бо тепер бачу, що іншого шляху для України просто і бути не могло.

3. Годі красти й ділити посади, поверніться нарешті до людей.

Автономна Республіка Крим

Сергій НІКІТЧЕНКО, охоронець, 25 років:

1. Здається, звичайний день.

2. Я б проголосував ще раз, бо Україна повинна бути незалежною.

3. Щоб вони через примирення прийшли до злагоди та почали нарешті піднімати країну, а не власний добробут.

Ольга ЖЕЛУДКОВА, юрист, 19 років:

1. Початок зими.

2. Скоріше за все — так.

3. Побільше мозку й відповідальності за долю держави і її народу.

Кирило БАБАНІН, економіст, 21 рік:

1. Якесь свято?

2. Не проголосував би, більше подобався об'єднаний СРСР.

3. Більше звертати уваги на потреби народу, прислухатися до його думок і менше політичних бійок, від яких у людей вже не тільки чуби, а й голови тріщать.

Сергій ДРЕВІТНЯК, колишній коваль, майстер народної творчості, 51 рік:

1. Кінець року.

2. Певно, що так, хоча яка незалежність у бідного?

3. Шукати винних у собі. Бути відповідальними і чесними нарешті перед собою і людьми.

Як заявляє ООН, енергетична безпека в світі пов'язана із запасами нафти в прикаспійських державах

Глава секретаріату Віктор БАЛОГА: У Президента є право внести ще раз кандидатуру Тарасюка на посаду міністра закордонних справ. Конституція не врегулювала детально процедуру звільнення глави МЗС (5 стор.).

■ **У НОМЕР**

Рубильником по боржниках

Крим. Керченський район електричних мереж компанії «Кименерго» за борги відключив від електропостачання міський водоканал. Останній сплатив лише 30 відсотків, а «Кримтеплокомуненерго» — зовсім нічого. За борги від'єднано від мережі Сімферопольський, Ленінський та Щолкінський водоканали. Це зроблено, кажуть, на підставі розпорядження Кабміну — енергетики зобов'язані відключати від електропостачання злісних боржників доти, доки вони повністю не розрахуються.

Віктор ХОМЕНКО.

Патруль на будівництві

Луганська область. Цього року в регіоні внаслідок нещасних випадків на будівельних майданчиках загинуло троє людей. Як пояснюють фахівці територіального управління Держпромміськнагляду, основні причини — низька забезпеченість засобами захисту і ведення робіт без проектно-технічної документації. Особливо на початковій стадії, коли небезпека надто велика. У цьому зв'язку обласне управління активізувало таку форму нагляду, як будівельний патруль охорони праці.

Алла АНТІПОВА.

■ **ФОТОФАКТ**

Фото Сергія ПАВЛЕНКА.

Чернігів. **Спеціальний уповноважений Генерального секретаря Організації Об'єднаних Націй з питань ВІЛ/СНІДу в Східній Європі професор Ларс О. Каллінгс заявив, що Україна незабаром отримає 151 мільйон доларів для боротьби з поширенням цієї небезпечної інфекції. Він також висловив стурбованість тим, що в нашій державі не вживаються ефективні заходи для боротьби з наступом загрозливої хвороби, а населення недостатньо про це поінформоване.**

На знімку: **професор Ларс О. Каллінгс (у центрі) під час прес-конференції.**

Двічі в одну річку

Запорізька область. Оперативники обласного Управління державної служби з боротьби з економічною злочинністю затримали під час отримання хабара співробітника Василівсько-Михайлівського міжрайонного військового комісаріату. 1000 гривень коштувала відстрочка від призову. Кілька років тому тут, «відмазуючи косаря», згорів сам військовий комісар. Тоді в Міністерстві оборони так розсердилися, що провели реорганізацію і хотіли перенести об'єднаний комісаріат до сусідньої Михайлівки. Виручило те, що в селищі гірша матеріальна база, ніж у місті.

Микола МАНЬКО.

Вибухівки не купите?

Житомирська область. Майже два кілограми пластичної бризантної вибухової речовини на основі гексогену за шість тисяч гривень продав мешканець Мирополя Романівського району Житомирщини. Одразу після цього тридцятирічного прапорщика Збройних сил України затримали. А також двох співучасників — його ровесників із райцентру, одного з яких раніше вже засуджували. Саме йому належало авто, на якому члени групи прибули для здійснення угоди, не здогадуючись, що покупці — правоохоронці. За фактом порушено кримінальну справу, встановлюються канали надходження вибухівки та коло причетних до скоєного.

Олексій КАВУН.

Танці з батьками

Вінницька область. Мистецький проект із такою назвою стартує у Вінниці. Ініціаторами проведення стали представники місцевого ансамблю «Грація», керівник якого — Олександр Мацюк — запропонував станцювати юним талантам разом зі своїми батьками. До заходу, підігрітого популярним українським шоу «Танці з зірками», також вирішили долучитися й інші танцювальні колективи обласного центру. Організатори конкурсу, які сподіваються на його підтримку з боку міського управління культури, вже одержали більше десяти заявок від тих, хто бажає продемонструвати свої танцювальні здібності. Проект розпочнеться відразу ж після різдвяних свят.

Віктор СКРИПНИК.

Люди з особливими потребами, але... великими можливостями

(Початок на 1-й стор.).

За радянських часів офіційно визнавалися лише інваліди по слуху і зору. Інших категорій у тій системі формально не було. Сьогодні в Україні живе 2 мільйони 600 тисяч інвалідів. З них понад 130 тисяч — діти. Головна проблема в їхньому житті — неготовність і небажання суспільства прийняти їх як рівних громадян. Цієї спадкоємної ментальності треба позбуватися, закликає міністр праці і соціальної політики України Михайло Папієв. Адаптація людей з особливими потребами до нормального життя в соціумі — завдання, яке ставить перед собою уряд.

Народний депутат України Валерій Сушкевич серед численних проблем інвалідів особливо виокремлює проблеми освіти, працевлаштування, реабілітації і протезування. За його словами, прийнято державну програму реабілітації інвалідів, але грошей на її реалізацію вочевидь бракує. Валерій Михайлович вважає, що найуразливіші в нашій країні — це діти-інваліди та інваліди Великої Вітчизняної війни. «Ми маємо їх підтримати, як прописано в законі», — каже депутат. Він солідарний із соціальним міністром: держава повинна допомогти інвалідам інтегруватися в суспільство здорових людей.

— Ми прийняли поправки до низки законів, що передбачають новий статус інваліда в системі зайнятості, — коментує Валерій Сушкевич, який є розробником цих поправок. — У цьому зрівняно права інвалідів з правами здорових людей. Тепер інваліди можуть стати на облік у службу зайнятості, отримати статус безробітного. А ті, хто працював і втратив роботу, мають право на отримання і допомоги у зв'язку з безробіттям.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Пріоритет державної соціальної політики — дати можливість інвалідам працювати. Сьогодні в Україні це право реалізоване для 340 тисяч людей з особливими потребами. За словами Михайла Папієва, ще близько мільйона хочуть працювати. Держава повинна надати їм таку можливість. За п'ять років створено більш як 100 тисяч нових робочих місць для інвалідів. Але цього мало, зізнається міністр праці.

— Існує норматив у розмірі 4% робочих місць для працевлаштування інвалідів на підприємствах, — пояснює в інтерв'ю «Голосу України» перший заступник директора Державного центру зайнятості Наталія Зінкевич. — Але ми часто натрапляємо на неготовність і небажання керівників приймати на роботу інваліда. Їм простіше сплатити штраф...

Щорічно до служби зайнятості зверталося 10 тисяч інвалідів. За 10 місяців цього року, після прийняття вищезгаданих поправок, що стосуються права інвалідів на трудову діяльність, кількість звернень перевищила 14,5 тисячі. Тепер інваліди одержали право на соціальний захист від безробіття і статус безробітного. А з 1 січня 2007 року вони зможуть одержувати допомогу у зв'язку з безробіттям на загальній підставі з громадянами, зареєстрованими в службі зайнятості. Але це стосується лише тих, хто працював не менше 26 календарних тижнів і платив страхові внески.

На знімку: учора в столичному Українському домі відкрився Всеукраїнський шаховий турнір серед інвалідів, присвячений Міжнародному дню інвалідів.

Ольга ВАУЛІНА.

■ **ДО РЕЧІ**

Є допомога...

Завдяки опіці відділення Фонду соціального захисту інвалідів у Чернігівській області нині працює 10604 інваліди. Це на 5,6 відсотка перевищує нормативну кількість робочих місць для них на підприємствах Придесення. До слова, відділення фонду відзначило своє 15-річчя, **повідомляє наш власний кореспондент Сергій ПАВЛЕНКО.**

Тим часом десять інвалідів Луганщини отримали ключі від нових «Таврій». Цього року людям з обмеженими фізичними можливостями вже передано понад 80 легкових машин, **інформує наш власкор Алла АНТІПОВА.** А в Тернополі на старості літ потішили десять інвалідів Другої світової війни, яким заступник голови облдержадміністрації Анатолій Вихрущ вручив ключі від «Таврій». Її власницею також стала єдина серед чоловіків жінка Іонна Галат з Чорткова, **передає наш власкор Любов ЛЕВИЦЬКА.**

...і реагування

Після «бунту» колясочників у Сімферополі, про який повідомляв «Голос України», міський голова Геннадій Бабенко розпорядився протягом тижня облаштувати пандусами входи у приміщення органів виконавчої влади і соціальні заклади, щоб зробити їх нарешті доступними для інвалідів, **передає з Криму наш власкор Віктор ХОМЕНКО.**

Квартири від міністра

138 квартир отримали військовослужбовці та члени їхніх сімей у Чернігові. Ключі від квартир новоселам вручили міністр оборони України Анатолій Гриценко, голова обласної ради Наталія Романова та міський голова Олександр Соколов. Багатоповерхівку на вулиці Курсанта Єськова збудували за сучасним проектом, у ній встановлено лічильники на енергоносії. У грудні в місті справлять новосілля ще 60 сімей. На жаль, така радість прийде не в кожну безквартирну родину військовиків. Адже із запланованих 7000 квартир цього року в Україні збудують лише 4500. На завершення інших бракує коштів.

Вл. інф.

На знімку: Анатолій Гриценко вручає ключі від квартири підполковнику Юрію Мотякову.

Фото Олексія ШИБАНОВА (Укрінформ).

Житло олімпійцям

Голова ОДА Олег Гаваші вручив ключі від квартир майстрові спорту міжнародного класу гірськолижнику Миколі Скрябіну та майстрові спорту фристайлістові Ігореві Шуткову. Помешкання для них придбано на кошти обласного бюджету. А до того квартири від обласної влади отримали фристайлісти Енвер Аблаєв та Станіслав Кравчук, які виступали в Турині.

На зимових Олімпійських іграх нашу державу представляло п'ятеро закарпатських спортсменів. Четверо з них — стипендіати облдержадміністрації та облради.

Іван ГУДЗОВАТИЙ.

Закарпатська область.

Соціальна реклама не може бути дешевою

Соціальна реклама потрібна суспільству. Вона формує громадську думку стосовно здорового способу життя, безпеки особистості, пропагує людські цінності та існуючі соціальні пріоритети. До такого висновку дійшли організатори II Національного фестивалю соціальної реклами, який проходив у Києві. На конкурс було подано більш як 800 робіт у чотирьох номінаціях. Проте лише незначна їх кількість виконана професійно.

На соціальній рекламі не варто економити, вважає голова Спілки рекламістів України Михайло Старощук. Він каже, що зображення хатинки у вишневому садочку — це не соціальна реклама. І вже час відмовлятися від таких біг-бордів...

Ефективність державної політики залежить від її інформаційного супроводження. А це завдання має виконувати й соціальна реклама. Втім, в Україні вона не надто якісна, бідкаються урядовці. Фахівці кажуть, що державний менеджмент у цій галузі дуже слабкий, а економія на соціальній рекламі — дає негативний результат.

Фахівці пропонують створити спеціальну художню раду, яка могла б займатися суто соціальною рекламою. Рекламісти наполягають на ухваленні спеціального закону про соціальну рекламу.

Ольга ВІТЕР.

■ ФОТОФАКТ

До міського зоопарку Renua в столиці Фінляндії — Хельсінкі доставлено двох вівцебиків. Брати Макс і Морріс (на знімку) **прибули з Талліннського зоопарку в Естонії. Їхньою батьківщиною вважаються арктичні регіони Канади й Аляски, а також острів Гренландія.**

Фото інформаційного агентства «Лехтікува» (Фінляндія)/Укрінформ.

Маєш право жити краще?

Передвиборний слоган київського міського голови Леоніда Черновецького «Маєш право жити краще» відчора, схоже, дістав продовження — «... і спати спокійно, якщо сплатиш утричі більшу квартплату». Так жартують кияни. А «чорна» п'ятниця, утім, настала.

Хоча в останній момент Мін'юст скрасив її своєю заявою. В якій, зокрема, йдеться, що станом на 1 грудня 2006 року в Києві залишаються чинними старі тарифи. Оскільки, за словами начальника Київського міського управління юстиції Дмитра Сокуренка, на перше число до них для державної реєстрації не надходило жодного розпорядження КМДА стосовно цін за житлово-комунальні послуги. Київська влада поки що мовчить. Тим часом опозиційні депутати наполягають, що ціни підвищувати не можна, бо немає нормативу на теплову енергію, немає стандарту послуг, немає об'єктивного обліку. 7 грудня депутатське об'єднання в Київраді «Справедливий Київ» спробує ще раз внести тарифне питання до порядку денного. На сьогодні цього не сталося.

Тетяна Меліхова, депутат Київради, вважає, що уникнути грабіжницьких тарифів можна. Зокрема, цьому мала б посприяти безцінна земля столичної громади. Та її чомусь роздають за безцінь, ще й непрозоро. А можна було продавати з аукціонів, і кошти вкласти в реформування комунальної галузі, вважає пані Тетяна. Тоді поступово й підвищувати ціни. А поки що, за словами депутата, складається враження, що людей навмисно доводять до зубожіння. Після цього почнуть виселяти. Тому вона порадила киянам звертатися до суду. Адже в Законі «Про ціни і ціноутворення» сказано, що не можна підвищувати тарифи до остаточної ліквідації заборгованості у зарплатах, стипендіях і пенсіях. А ця заборгованість є. Згідно з іншим Законом «Про житлово-комунальні послуги» зростання цін в ЖКГ повинно випереджати зростання доходів населення. (Для довідки: 2005 року середня зарплата киян збільшилася на 44,2 відсотка.)

До речі, країнам Східної Європи, коли ті інтегрувалися до євроатлантичної спільноти, кошти на реконструкцію всієї комунальної сфери дали члени Євросоюзу. А нам, зважаючи на перспективи, навряд чи таке світить.

Марина КРИВДА.

А гроші-то мічені...

Органи МВС буцімто взяли на гарячому важливого харківського чиновника в момент одержання хабара в кілька десятків тисяч доларів.

За словами міського голови Михайла Добкіна і секретаря міськради Геннадія Кернеса, сказаними ними на екстреній прес-конференції, ввечері минулого четверга до кабінету начальника управління квартирного обліку та розподілу житлоплощі Геннадія Бакаляра «ввірвалася група людей неприємної зовнішності, схожих на кримінальників, і влаштувала там безчинство». Вони кинули на підлогу кульок із грошима, обробленими хімреактивами, і протягом кількох годин, погрожуючи зброєю, змушували Геннадія Бакаляра залишити на руках сліди мічених купюр. Примітно, що двері кабінету зсередини були не тільки замкнуті на ключ, але й забарикадовані. Операція проводилася за участю першого заступника начальника ГУ МВС у Харківській області полковника Павла Яненка.

Випадок для Харкова безпрецедентний. Усі спроби вислухати міліцейську точку зору на ці неймовірні події не увінчалися успіхом. Прес-центр на момент передачі кореспонденції до редакції не володів ніякою офіційною інформацією. Мобільні телефони керівництва не відповідали. Ад'ютант начальника ГУ МВС запевняв, що всі вони на нараді. Тож коли міліціонери висловлять свій погляд на цю історію, то його обов'язково буде опубліковано в наступному номері.

Геннадій Бакаляр перебуває в лікарні швидкої допомоги, в реанімації кардіологічного відділення. Тільки о 23.00, через шість годин після затримання і так званих допитів, міліціонери дозволили надати йому медичну допомогу.

Микола КОСИЙ.

Харків.

■ ФОТОФАКТ

На Чорнобильській АЕС проведено вивантаження паливно-енергетичної збірки з активної зони реактора №1, який став ядерно безпечним. На знімку: провідний інженер управління реактором блока №1 Сергій Нікандров дає команду розпочати вивантаження палива.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Секретаріат Президента висловився про відставки

Глава секретаріату Президента Віктор Балога позитивно оцінив призначення Василя Цушка на посаду глави МВС. «Оскільки — це виважений політик, який не буде вдаватися до різких рухів і думатиме про те, щоб у суспільстві було спокійно». Про це він повідомив на своєму вчорашньому брифінгу. Глава секретаріату також не підтвердив інформації, що Юрія Луценка можуть призначити на посаду голови СБУ. А от стосовно Тарасюка в секретаріаті зазначають, що Президент України Віктор Ющенко має право внести ще раз його кандидатуру на цю посаду на розгляд Верховної Ради, **повідомляє ForUm.** «У Президента є достатній арсенал для того, щоб подати на посаду міністра закордонних справ України Бориса Тарасюка», — сказав В. Балога. При цьому він відзначив, що «є рішення Верховної Ради України про звільнення Тарасюка з посади, то це рішення він виконуватиме».

Національне усиновлення має бути пріоритетним

Із усиновлених торік дітей близько 1500 знайшли дім в Україні і більш як 2400 — за кордоном. Передовсім — у США.

За словами заступника держсекретаря США з консульських питань Мори Гарті, торік громадяни США усиновили близько 23 тисяч дітей. Щоб їх приклад наслідували інші, в цій країні вже 30 років поспіль відзначають Національний тиждень усиновлення. Цю традицію започаткував 1976 року губернатор штату Массачусетс Майкл Дукакіс. Того ж року президент США Джеральд Форд, який сам був прийомним сином, закликав відзначати тиждень усиновлення в усій країні.

Найбільше наших дітей, яких усиновили іноземці, мешкає саме у США — тепер їх приблизно 6 тисяч. Домінування закордонного усиновлення над національним у цій країні вважають неприпустимим. За словами заступника керівника державного департаменту з усиновлення Міністерства у справах сім'ї, молоді та спорту Людмили Балим, саме національне усиновлення є пріоритетним і в Україні. Щоб це насправді було так, Мінсім'ї запропонувало уряду поширити виплати одноразової допомоги при народженні дитини (8,5 тисячі гривень) на сім'ї усиновлювачів, запровадити тримісячну відпустку одному з батьків на момент усиновлення та щомісячні виплати на усиновлену дитину.

Та передусім держава має зробити все, щоб зберегти для дитини її рідну сім'ю. За словами заступника посла США в Україні Шіли Гволтні, уряд цієї країни надає допомогу на запровадження «тих проектів, які будуть зміцнювати родину в Україні». Так, за підтримки Агентства США з міжнародного розвитку організація «Холт Інтернешнл» реалізує програму «Родина для дитини».

— Цього року ми підтримали 69 грантових проектів, завдяки яким в свою чергу допомогу отримали 970 дітей та 593 сім'ї», — каже директор програми Альона Герасимова. — Ці кошти спрямовують на допомогу безпритульним малюкам та сім'ям, які перебувають у кризі, на навчання психологів та соціальних працівників, на підтримку реабілітаційних центрів для хворих дітей, а ще — на популяризацію сімейних форм виховання та усиновлення.

Ганна ЛУКАНСЬКА.

■ СВІТ КОРОТКО

ВЕЛИКОБРИТАНІЯ

Розтин покаже

Британські медики почали процедуру розтину тіла колишнього офіцера ФСБ Росії Олександра Литвиненка, який помер у Лондоні від отруєння радіоактивним полонієм-210. Напередодні влада цієї країни повідомила, що сліди радіації виявлено ще у 12 місцях Лондона, в тому числі у двох літаках «Бритиш Ейрвейз», що здійснювали рейси з Лондона до Москви і назад. А головний санітарний лікар Росії Геннадій Онищенко заявив, що в московських аеропортах «Шереметьєво» і «Домодєдово» слідів радіації не виявлено. Тим часом Скотленд-Ярд вивчить обставини хвороби глави Інституту економіки перехідного періоду Єгора Гайдара, який 24 листопада був госпіталізований в одну з клінік Ірландії з підозрою на отруєння. Британська поліція має намір визначити, чи є зв'язок між раптовою хворобою Гайдара і загибеллю колишнього офіцера ФСБ. Нагадаємо, Гайдару стало зле після сніданку в ірландському місті Мейнут, куди він приїхав на міжнародну конференцію. В Ірландії поліція вже почала розслідування.

ТУРЕЧЧИНА

Цілком дружній візит

Папа Римський Бенедикт XVI завершив візит до Туреччини. Незважаючи на погані очікування, усе пройшло спокійно. Насамкінець у стамбульському Кафедральному Соборі Святого Духу була відслужена урочиста меса. Бенедикт став другим за всю історію католицтва понтифіком, що відвідав мечеть — знамениту Блакитну мечеть у Стамбулі. Тож головна мета візиту — поліпшення відносин між конфесіями — була досягнута.

ФІЛІППІНИ

Накриті потужним тайфуном

Територія Філіппін зазнала удару могутнього тайфуну «Дуріан». Швидкість вітру сягала 224 км/год. Стихія забрала життя щонайменше 388 осіб, ще близько 100 жителів вважають зниклими безвісти, тисячі залишилися без даху над головою. У районі лиха тривають пошукові роботи, і влада припускає, що кількість жертв може зрости. Найсильніше постраждала провінція Албай. Там зливи призвели до того, що з гірських схилів ринули селеві потоки. Під камінням та брудом опинилися кілька сіл.

ГРУЗІЯ

Ще один шпигун

МВС Грузії стверджує, що співробітники контррозвідки затримали шпигуна — жителя Південної Осетії, завербованого ФСБ Росії. Про це повідомив прес-центр грузинського міністерства. Відповідно до інформації, затриманий зізнався, що передавав офіцерові, який його завербував, «інформацію про боєздатність грузинської армії і про стратегічні об'єкти в Цхінвальському регіоні і поблизу Тбілісі».

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про функціонування паливно-енергетичного комплексу в особливий період

Цей Закон визначає правові та організаційні засади функціонування паливно-енергетичного комплексу в особливий період.

Розділ I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Сфера дії Закону

Цей Закон регулює відносини, що виникають у зв'язку з виробництвом, передачею, постачанням і використанням енергоносіїв в особливий період підприємствами, установами та організаціями паливно-енергетичного комплексу незалежно від форми власності, та їх взаємодію з органами державної влади, Збройними Силами України та іншими утвореними відповідно до законів України військовими формуваннями, органами місцевого самоврядування, органами управління у справах цивільної оборони і сил цивільної оборони, а також підприємствами, установами та організаціями галузей національної економіки, які настають із запровадженням особливого періоду.

Стаття 2. Законодавство про функціонування паливно-енергетичного комплексу в особливий період

Відносини, пов'язані з функціонуванням паливно-енергетичного комплексу в особливий період, регулюються цим Законом, законами України «Про оборону України», «Про Цивільну оборону України», «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію», «Про електроенергетику», «Про нафту і газ», Гірничим законом України та іншими нормативно-правовими актами.

Розділ II. ОСНОВНІ ЗАСАДИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПАЛИВНО-ЕНЕРГЕТИЧНОГО КОМПЛЕКСУ В ОСОБЛИВИЙ ПЕРІОД

Стаття 3. Підприємства, установи та організації паливно-енергетичного комплексу в особливий період

До складу паливно-енергетичного комплексу в особливий період входять підприємства, установи та організації електроенергетичного, ядерно-промислового, вугільно-промислового та нафтогазового комплексів незалежно від форми власності.

Стаття 4. Основні завдання підприємств, установ та організацій паливно-енергетичного комплексу в особливий період

Основними завданнями підприємств, установ та організацій паливно-енергетичного комплексу в особливий період є:

виробництво відповідно до мобілізаційних завдань (замовлень) на особливий період електричної та теплової енергії, продуктів переробки нафти і газу, обладнання, комплектувальних виробів, видобуток вугілля, торфу, нафти і газу, постачання і транспортування нафти, газу та продуктів їх переробки, передача (постачання) електричної та теплової енергії для потреб Збройних Сил України та інших утворених відповідно до законів України військових формувань, підприємств, установ та організацій, а також населення;

утримання в належному стані об'єктів паливно-енергетичного комплексу та призначеної для їх обслуговування техніки відповідно до вимог законодавства, чинного в особливий період;

забезпечення технічного прикриття та відбудови найважливіших об'єктів комплексу;

посилення безпеки, охорони та оборони його об'єктів;

створення передумов для мінімізації загроз для населення, що проживає у безпосередній близькості від об'єктів паливно-енергетичного комплексу, які мають стратегічне значення.

Стаття 5. Планування роботи підприємств, установ та організацій паливно-енергетичного комплексу в особливий період

Планування роботи підприємств, установ та організацій паливно-енергетичного комплексу в особливий період здійснюється у мирний час центральним органом виконавчої влади з питань забезпечення реалізації державної політики у паливно-енергетичному комплексі відповідно до мобілізаційних завдань (замовлень), що встановлюються Кабінетом Міністрів України, у взаємодії з центральними і місцевими органами виконавчої влади виходячи з потреб держави.

Постачання продукції підприємств паливно-енергетичного комплексу в особливий період здійснюється у такій послідовності:

органи державної влади;

Збройні Сили України та інші утворені відповідно до законів України військові формування;

оператори телекомунікацій, що забезпечують зв'язок для потреб державної системи урядового зв'язку, національної системи конфіденційного зв'язку, органів з надзвичайних ситуацій, безпеки, оборони, охорони правопорядку;

підприємства, що виконують мобілізаційні завдання (замовлення) зі створення, виробництва, ремонту та постачання озброєння, боєприпасів, військової техніки, спеціальних комплектувальних виробів;

підприємства, що виконують мобілізаційні завдання (замовлення) зі створення, виробництва та постачання матеріально-технічних засобів;

заклади охорони здоров'я, що виконують мобілізаційні завдання (замовлення);

підприємства повітряного, водного, автомобільного та залізничного транспорту;

органи місцевого самоврядування;

підприємства, установи та організації, що забезпечують життєдіяльність населення;

інші об'єкти, що належать до відповідних груп з цивільної оборони.

Розділ III. ПІДГОТОВКА ПАЛИВНО-ЕНЕРГЕТИЧНОГО КОМПЛЕКСУ ДО ФУНКЦІОНУВАННЯ В ОСОБЛИВИЙ ПЕРІОД

Стаття 6. Здійснення підготовки підприємств, установ та організацій паливно-енергетичного комплексу до сталого функціонування в особливий період

Підготовка підприємств, установ та організацій паливно-енергетичного комплексу до сталого функціонування в особливий період здійснюється в мирний час відповідно до мобілізаційних планів, а також довгострокових і річних програм мобілізаційної підготовки галузей національної економіки, пов'язаних з:

виробництвом електричної та теплової енергії, продуктів переробки нафти і газу, обладнання, комплектувальних виробів, видобутком вугілля, торфу, нафти і газу, постачанням і транспортуванням нафти, газу та продуктів їх переробки, передачею (постачанням) електричної та теплової енергії;

упровадженням раціональних схем виробництва та управління;

розвитком комунікацій та інфраструктури.

Центральний орган виконавчої влади з питань забезпечення реалізації державної політики у паливно-енергетичному комплексі здійснює координацію і методичне забезпечення заходів щодо підготовки підприємств, установ та організацій комплексу до сталого функціонування в особливий період.

Стаття 7. Основні заходи щодо здійснення підготовки підприємств, установ та організацій паливно-енергетичного комплексу до сталого функціонування в особливий період

З метою підготовки підприємств, установ та організацій паливно-енергетичного комплексу до сталого функціонування в особливий період здійснюються організаційні, інженерно-технічні та спеціальні заходи.

Основними організаційними заходами є:

розроблення центральним органом виконавчої влади з питань забезпечення реалізації державної політики у паливно-енергетичному комплексі мобілізаційного плану роботи підприємств, установ та організацій на особливий період;

завчасне створення системи управління паливно-енергетичним комплексом в особливий період з використанням міських і позаміських пунктів управління;

раціональне розміщення об'єктів паливно-енергетичного комплексу в межах території України;

створення передумов для мінімізації загроз для населення, що проживає у безпосередній близькості від об'єктів паливно-енергетичного комплексу, які мають стратегічне значення;

організація охорони та оборони об'єктів паливно-енергетичного комплексу;

розроблення комплексних програм розвитку паливно-енергетичного комплексу з урахуванням особливостей його функціонування в особливий період;

створення, зберігання та освіження (оновлення) запасів матеріальних цінностей державного, у тому числі мобілізаційного, резерву;

створення страхового фонду документації для забезпечення виробництва продукції мобілізаційного призначення, проведення аварійно-рятувальних та відбудовних робіт під час ліквідації наслідків стихійного лиха, аварії та катастрофи;

створення запасів державного резерву нафтопродуктів на особливий період;

забезпечення створення, розвитку і збереження мобілізаційних потужностей згідно з мобілізаційним планом;

бронювання військовозобов'язаних працівників за підприємствами, установами та організаціями паливно-енергетичного комплексу.

Основними інженерно-технічними заходами є:

своєчасне проведення на об'єктах паливно-енергетичного комплексу планово-запобіжних робіт, капітального ремонту, заміна фізично та морально застарілого обладнання;

організація виробництва відповідно до мобілізаційних завдань електричної та теплової енергії продуктів переробки нафти і газу, обладнання, комплектувальних виробів, видобутку вугілля, торфу, нафти і газу, постачання і транспортування нафти, газу та продуктів їх переробки, передача (постачання) електричної та теплової енергії;

упровадження сучасних енергозберігаючих та інформаційних технологій;

підготовка людських і матеріально-технічних ресурсів до виконання робіт з технічного прикриття та відбудови об'єктів комплексу, створення мобільного резерву пересувних ремонтних засобів;

підготовка підприємств, установ та організацій паливно-енергетичного комплексу до сталого функціонування в умовах радіоактивного, хімічного і біологічного зараження, а також до роботи в нічних та інших умовах обмеженої видимості з дотриманням світломаскування.

Основними спеціальними заходами є:

забезпечення технічного прикриття та відбудови об'єктів паливно-енергетичного комплексу;

підготовка та утримання в готовності до використання запасних пунктів управління і захисних споруд цивільної оборони;

планування та підготовка до проведення евакуації працівників підприємств, установ та організацій паливно-енергетичного комплексу і населення, що проживає у безпосередній близькості від об'єктів паливно-енергетичного комплексу, які мають стратегічне значення.

Стаття 8. Утворення і підготовка спеціальних формувань для проведення аварійно-рятувальних та відбудовних робіт на об'єктах паливно-енергетичного комплексу

На підприємствах, в установах та організаціях паливно-енергетичного комплексу в мирний час створюються спеціальні формування для проведення аварійно-рятувальних та відбудовних робіт на об'єктах зазначеного комплексу в особливий період.

Забезпечення створення, належної підготовки та підтримання у готовності спеціальних формувань для проведення аварійно-рятувальних та відбудовних робіт на об'єктах паливно-енергетичного комплексу здійснюється центральним органом виконавчої влади з питань забезпечення реалізації державної політики у паливно-енергетичному комплексі.

Стаття 9. Фінансове і матеріально-технічне забезпечення підготовки підприємств, установ та організацій паливно-енергетичного комплексу до сталого функціонування в особливий період

Фінансування витрат, пов'язаних з мобілізаційною підготовкою підприємств, установ та організацій паливно-енергетичного комплексу до сталого функціонування в особливий період, здійснюється за рахунок коштів державного бюджету, а також коштів підприємств, установ та організацій відповідно до законодавства.

Матеріально-технічне забезпечення підприємств, установ та організацій паливно-енергетичного комплексу в особливий період здійснюється за рахунок державних (у тому числі мобілізаційних) резервів, які створюються на підприємствах, в установах та організаціях, що належать до сфери управління центрального органу виконавчої влади з питань забезпечення реалізації державної політики у паливно-енергетичному комплексі, на підприємствах, в установах та організаціях, діяльність яких пов'язана з будівництвом та експлуатацією об'єктів зазначеного комплексу відповідно до мобілізаційних завдань на особливий період.

Стаття 10. Контроль за станом готовності підприємств, установ та організацій паливно-енергетичного комплексу до виконання завдань в особливий період

Порядок організації та здійснення контролю за станом готовності підприємств, установ та організацій паливно-енергетичного комплексу до виконання завдань в особливий період установлюється Кабінетом Міністрів України.

Розділ IV. УПРАВЛІННЯ ПАЛИВНО-ЕНЕРГЕТИЧНИМ КОМПЛЕКСОМ В ОСОБЛИВИЙ ПЕРІОД

Стаття 11. Порядок організації роботи та здійснення управління підприємствами, установами та організаціями паливно-енергетичного комплексу в особливий період

Організацію роботи підприємств, установ та організацій паливно-енергетичного комплексу в особливий період здійснює Кабінет Міністрів України шляхом використання автоматизованих систем управління, запасних пунктів управління центрального органу виконавчої влади з питань забезпечення реалізації державної політики у паливно-енергетичному комплексі та каналів зв'язку усіх форм власності.

Забезпечення функціонування паливно-енергетичного комплексу, технічного прикриття та відбудови його об'єктів в особливий період покладається на центральний орган виконавчої влади з питань забезпечення реалізації державної політики у паливно-енергетичному комплексі.

Відповідальність за невиконання підприємствами, установами та організаціями комплексу мобілізаційних завдань в особливий період несуть їх керівники.

Безпосереднє управління підприємствами, установами та організаціями паливно-енергетичного комплексу в особливий період здійснюють їх керівники та місцеві органи виконавчої влади в межах своїх повноважень.

Інформування центрального органу виконавчої влади з питань забезпечення реалізації державної політики у паливно-енергетичному комплексі, підприємств, установ та організацій паливно-енергетичного комплексу здійснюється через загальну систему оповіщення.

Стаття 12. Взаємодія центрального органу виконавчої влади з питань забезпечення реалізації державної політики у паливно-енергетичному комплексі з іншими центральними і місцевими органами виконавчої влади і підприємствами, установами та організаціями в особливий період

У процесі підготовки паливно-енергетичного комплексу до функціонування в особливий період та під час його функціонування у цей період центральний орган виконавчої влади з питань забезпечення реалізації державної політики у паливно-енергетичному комплексі взаємодіє з іншими центральними і місцевими органами виконавчої влади, штабами оперативних командувань, військовими комісаріатами шляхом спільного розроблення планових організаційно-методичних документів і заходів щодо забезпечення сталого функціонування підприємств, установ та організацій паливно-енергетичного комплексу в особливий період, матеріально-технічного забезпечення, а також прийняття відповідних нормативно-правових актів.

Взаємодія з питань функціонування підприємств, установ та організацій паливно-енергетичного комплексу в особливий період з відповідними органами інших держав забезпечується відповідно до міжнародних договорів України.

Розділ V. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

2. Кабінету Міністрів України забезпечити прийняття нормативно-правових актів, передбачених цим Законом.

Президент України
В. ЮЩЕНКО.

м. Київ,
2 листопада 2006 року.
№ 307-V.

24 листопада. Білорусь. Прем'єр-міністр України Віктор Янукович взяв участь у засіданні Ради глав урядів країн— учасниць СНД, що відбулося в Мінську.

25 листопада. Голова Верховної Ради Олександр Мороз та Президент України Віктор Ющенко взяли участь у церемонії закладення каменя на місці, де буде споруджено Меморіал пам'яті жертв голодомору 1932—1933 років.

26 листопада. Львів. Більш як 700 новобранців 80-го аеромобільного ордена Червоного Прапора полку склали присягу на вірність українському народові.

27 листопада. Мітинг на захист майна Національної академії наук біля секретаріату Президента України.

28 листопада. 233 голосами Верховна Рада України ухвалила Закон «Про Голодомор 1932—1933 років».

29 листопада. Київ. Урочисте відкриття штаб-квартири Федерації футболу України — Будинку футболу.

30 листопада. Чорнобиль. Відкрито меморіальну стелу на честь 20-річчя завершення будівництва об'єкту «Укриття» («саркофагу») над IV блоком ЧАЕС.

Сім днів із життя країни очима фотокореспондентів Сергія КОВАЛЬЧУКА, Андрія НЕСТЕРЕНКА, Анастасії СИРОТКІНОЇ, Укрінформу та УНІАН

ДЕНЬ
СУБОТА, 2 ГРУДНЯ 2006 ■ № 229 (3979)

Голова Служби зовнішньої розвідки України Микола МАЛОМУЖ як позитив відзначає посилення ролі розвідки в системі органів безпеки держави

«Віче» створить книгу пам'яті

«Великий голод. Стань свідком злочину» — на цей заклик журналу «Віче» надходить лавина спомин, у яких свідки оповідають про події 1932—33 років. Пам'ять має відродитися, постати сторінками меморіальної книги. Впишіть у неї свої рядки, надіславши листа електронною поштою (viche@rada. gov. ua) або на адресу редакції. «Віче» публікуватиме їх у кожному номері. Читайте і передплачуйте журнал правдивих свідчень, аналізу та коментарів про минувшину і сьогодення нашого народу.

Журнал «Віче» вперше забезпечив передплатникам участь у розіграші путівок на зимовий відпочинок у Карпатах. Передплатники журналу «Віче» на 2007 рік, які надішлють копію квитанції з позначкою «Акція» на конверті на адресу редакції «Віча» до 25 грудня 2006 року, стануть учасниками розіграшу. Перший приз — відпочинок на високогірному гірськолижному курорті «Драгобрат» (селище Ясіня Закарпатської області). Три дні для двох осіб на туристичній базі «Оаза» в будь-який зручний час протягом лютого. Другий приз — відпочинок у центрі Європи. Три дні для двох осіб у туркомплексі «Васкул» (селище Кваси Закарпатської області) в будь-який зручний час протягом лютого. Три треті призи — річна передплата на журнал «Карпати. Туризм. Відпочинок» на 2007 рік.

Розіграш призів редакція «Віча» проведе 25 січня 2007 року.

Передплатний індекс **74254** у будь-якому поштовому відділенні.

Передплатна вартість — **92 грн. 52 коп.** на рік.

Адреса редакції «Віча»: 04053, м. Київ, пров. Несторівський, 4.

Тел. 272-46-23; 234-68-30.

Дід із підземелля

До корпункту «Голос України» у Чернівцях завітав пенсіонер із Вижниці, який розповів свою сумну історію. Як з'ясувалося, влада в гірському містечку не дуже шанує людей, які поклали здоров'я на служіння державі.

Усе життя ветеран війни **Дмитро Андрійчук (на знімку)** пропрацював на автотранспортному підприємстві, яке на початку 1990-х розвалилося. Вийшовши на пенсію, залишився просто неба. Ще 1994 року мешканець райцентру Вижниця Чернівецької області отримав як тимчасове житло кімнатку площею близько 12 кв. м у будинку №9 на вул. Миру. За висновками санепідемслужби, це напівпідвальне помешкання не має допоміжних приміщень, природне освітлення недостатнє, не передбачено кухню, вбиральню чи ванну, і облаштувати їх ніде. Водопровід і каналізація цей, з дозволу сказати, дім обійшли стороною. Немає навіть так званої неканалізованої вбиральні з вигрібною ямою. А тепер ще й газ відключили. Газівники, можливо, цілком слушно вважають, що робота газових приладів у такому приміщенні загрожує життю пенсіонера й сусідів по будинку.

Проте інших варіантів у пенсіонера не було. Через це довгих 12 років живе 75-річний пан Дмитро у вологому задушливому андерграунді, де взимку зуб на зуб не попадає, очікуючи милості від влади. Водночас інші черговики (і не тільки) квартири поотримували. Про те, що колишні працівники міськради вимагали від Дмитра Григоровича хабаря, він, за його словами, повідомляв прокуратуру. Даремно. І колишній міський голова, і нинішній відмахувалися від аргументів пенсіонера. «Нинішній голова райдержадміністрації Василь Соломко, — розповідає Дмитро Андрійчук, — мало не виштовхав мене з кабінету, сказав, щоб більше до нього не ходив».

Що хтось закличе до порядку розперезаного районного можновладця, Дмитро Григорович уже не сподівається. Щоправда, каже, чув, що нинішній чернівецький голова облдержадміністрації Володимир Куліш — чоловік добрий, а тому, можливо, ще має надію на нього. Видається так, що Куліш — останній кожух, який ветерану обіцяли впродовж десятиліть буковинські пани. Тепле їхнє слово.

Сергій СУЛИМА.
Фото автора.

УТОЧНЕННЯ

30 листопада в нашій газеті було надруковано Закон України «Про ратифікацію Європейської соціальної хартії (переглянутої)». В російському варіанті газети в п. 2 цього закону допущено помилку: обов'язковими для України зобов'язаннями частини II Хартії названо пункти 1, 2 і 8 статті 15. Проте правильним є пункти 1, 2, 3 статті 15.

Одночасно повідомляємо, що друк законів у газеті російською мовою здійснюється з комп'ютерного набору, який надається Українським інформаційним агентством, оскільки відповідно до ст. 4 Закону України «Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації» редакції газети заборонено здійснювати самостійний переклад офіційної інформації (у тому числі законів України) з державної мови іншою мовою.

Велика родина

Близько 200 ветеранів Маріупольського металургійного комбінату імені Ілліча зможуть наступного року безплатно одержувати газету «Голос України». Це стало можливе завдяки сприянню народного депутата України, голови правління підприємства Володимира Бойка та народного депутата України, голови парламентського Комітету з питань промислової політики і підприємництва Сергія Матвієнкова.

Фото Анатолія ПАВЛЕНКА.

На комбінаті реалізується велика програма соціальної підтримки ветеранів, і можливість читати видання, що сподобалися, — лише частина цієї турботи. «Всі «іллічівці»: і ті, що працюють, і ті, хто вже пішов на заслужений відпочинок, — немов одна велика родина, де пам'ятають і піклуються одне про одного», — каже виконувач обов'язків голови ради ветеранів комбінату Емір Глазов. Ось лише кілька штрихів із життя колишніх металургів.

В. Бухтіяров майже 30 років працював старшим нагрівальником металу в колективі слябінга «150». Наприкінці 90-х років ветеран поступився місцем молодим. Доля склалася так, що Веніаміновi Олександровичу довелося виїхати на постійне місце проживання в Кіровоградську область. Але серце залишилося в Маріуполі. Незважаючи на сотні кілометрів, «іллічівець», як і раніше, живе турботами колективу рідного підприємства.

— Коли знадобилася допомога, колектив не залишив у біді свого заслуженого працівника, — розповідає голова цехової ради ветеранів Георгій Григор'єв. — За підтримки голови профспілкового комітету підприємства М. Під'яблонського була виділена допомога для придбання колишньому металургу сучасного дорогого слухового апарата.

Конвертерний цех — один з провідних на комбінаті. Якщо в пусковий період тут виплавляли тільки 10 рядових марок сталі, то сьогодні вже освоїли близько 200. А продуктивність агрегатів зросла на 800 тисяч тонн сталі на рік — до 3 мільйонів тонн на рік. У цьому — частина великої і напруженої роботи всього колективу першопрохідників, які сьогодні залишили молодій зміні конвертерне виробництво, що динамічно розвивається. П. Оліфіренко — один із них. Майже 30 років Петро Ілліч працював шлаковиком у цеху. Нині вже більш як 10 років на заслуженому відпочинку, інвалід I групи загального захворювання.

З роками до проблем зі здоров'ям додалися й побутові: покрівля власного будинку продірявилася, стали непридатними віконні рами. Ветеран-інвалід звернувся безпосередньо до начальника цеху, депутата Маріупольської міської ради Олександра Олексійовича Ларіонова, котрий, пам'ятаючи ділові якості свого колишнього робітника, не відмовив у допомозі. Підприємство виділило необхідні матеріали, а самі конвертерники майстерно й у короткий термін виконали всі роботи. Від турботи колективу потеплішало на душі в самотнього інваліда, який тепер з гарним настроєм зустрічає майбутню зиму. І ще одна деталь: дочці, яка повернулася до батька-інваліда з Росії, адміністрація допомогла працевлаштуватися на комбінат, де довгі роки працював батько.

В. Червонний трудився у воєнізованій охороні начальником варти. В останні роки роботи очолював раду ветеранів цеху. Його цінували за принциповість і людяність. Нинішній голова ради ветеранів Валентина Володимирівна Шапка зазначає: Володимир Андрійович завжди уважно ставився до проблем своїх ветеранів, допомагаючи для них необхідної допомоги. У день 70-річчя до Володимира Андрійовича прийшли його колишні друзі по роботі, представники ради ветеранів комбінату, профспілковий актив, які вручили в подарунок ювіліру побутову техніку. В теплій домашній обстановці на адресу іменинника звучало чимало задушевних слів з побажаннями здоров'я і благополуччя.

На жаль, газетна площа не дає змоги навести слова подяки всіх іллічівців-ветеранів. Адже тільки за перше півріччя комбінат надав допомогу колишнім металургам на суму майже 34 мільйони гривень.

Леонід ВАСИЛЕНКО.
Маріуполь
Донецької області.

На знімку: ветерани знайомляться з новинами парламентської газети.

■ СПОРТ

У Кувейті — про зиму...

Виконком Міжнародного олімпійського комітету, засідання якого відбулося в Кувейті, ухвалив рішення включити лижний крос до програми Олімпійських ігор, що проходитимуть у Ванкувері, за умови згоди оргкомітету ігор (VANOC). У роботі виконкому взяв участь президент НОК України, член виконкому і голова комісії атлетів МОК Сергій Бубка. Виконком МОК вирішив не включати до програми ігор командні змагання: з бобслею, скелетону, санного та гірськолижного спорту. Змішана естафета з біатлону також не буде представлена у Ванкувері. Окрім цього, на XXI Зимових іграх не буде стрибків з трампліну серед жінок та змагань змішаних пар з кьорлінгу. Також МОК вирішив залишити у програмі ігор види програми, які вперше були представлені на зимовій Олімпіаді в Турині: ковзанярський спорт (командне переслідування), біатлон (масовий старт), лижні перегони (командний спринт), сноуборд (крос).

Лише результати

Футбол. Груповий раунд. 30 листопада.

Група E. «Нансі» (Франція) — «Фейєноорд» (Нідерланди). 3:0. «Вісла» (Польща, Краков) — «Базель» (Швейцарія). 3:1. «Нансі», «Блекберн» (Англія) — по 7 очок, «Вісла» — 3, «Фейєноорд», «Базель» — по 2.

Група F. «Аякс» (Нідерланди) — «Еспаньйол» (Іспанія). 0:2. «Аустрія» (Австрія, Відень) — «Спарта» (Чехія). 0:1. «Еспаньйол» — 9, «Варегем» (Бельгія) — 6, «Аякс», «Спарта» — по 2, «Аустрія» — 0.

Група G. «Болеслав» (Чехія) — ПСЖ (Франція). 0:0. «Панатінаїкос» (Греція) — «Рапід» (Румунія). 0:0. «Панатінаїкос» — 7, «Хапоель» (Ізраїль, Тель-Авів), «Рапід» — по 4, «Болеслав», ПСЖ — по 2.

Група H. «Сельта» (Іспанія) — «Фенербахче» (Туреччина). 1:0. «Айнтрахт» (Німеччина) — «Ньюкасл» (Англія). 0:0. «Ньюкасл» — 10, «Сельта» — 4, «Фенербахче», «Палермо» — по 3, «Айнтрахт» — 2.

Футбол. Кубок України. 1/4 фіналу. Перші матчі. 1 грудня.

ПФК «Севастополь» — «Шахтар» (Донецьк). 0:1.

Результати ще трьох чвертьфінальних матчів повідомимо в наступному числі нашої газети.

Журналісти без футболу не можуть

Сьогодні в Луцьку відбудеться 9-й міжнародний турнір з міні-футболу «Волинь-2006». У змаганнях беруть участь команди журналістів з Києва (телеканал «Інтер», газета «Голос України»), Вільнюса (Литва), Мінська (Білорусь), Риги (Латвія) та Луцька. Команди змагатимуться у двох групах. Їх переможці розіграють між собою головний приз турніру. Другі команди груп у поєдинку між собою вибороватимуть третє місце. Торік переможцем турніру стали спортсмени з Мінська. Побачимо, чи зможе команда «Голосу України», яка вперше бере участь у цих змаганнях, яка проходять під патронатом Волинської обласної ради, підтвердити свій високий клас.

Микола ЯКИМЕНКО.
Волинська область.

Несподівані підсумки

Футзал. П'ятий турнір команд ЗМІ «Кубок «Голосу України». Груповий раунд. Третій тур.

Група А. «Голос України» — «Спорт-Экспресс в Украине». 9:1. «Новий канал» — «Український футбол». 3:4.

	В	Н	П	М	О
1. «Голос України»	**3**	**0**	**0**	**28—2**	**9**
2. «Український футбол»	**2**	**0**	**1**	**12—15**	**4**
3. «Новий канал»	1	0	2	12—16	2
4. «Спорт–Экспресс»	0	0	3	6—25	0

Група В. «Інтер» — «Повєрхность». 2:3. «Комсомольская правда» в Украине» — «Команда». 0:8.

	В	Н	П	М	О
1. «Команда»	**2**	**0**	**1**	**14—4**	**4**
2. «Інтер»	**2**	**0**	**1**	**12—6**	**4**
3. «Повєрхность»	2	0	1	8—8	4
4. «Комсомольская правда»	0	0	3	3—19	0

Лише господарі турніру пройшли дистанцію групових поєдинків без втрат, продемонструвавши високу результативність і надійність оборони. Решта — суцільні несподіванки. Насамперед поразка «Інтера» від «Повєрхності».

Після невдачі в першому турі відмобілізувалась «Команда» і в підсумку на проміжний фініш прийшла першою. У цій групі одразу три колективи набрали по чотири очки. І все вирішила різниця забитих і пропущених м'ячів.

До півфіналу пробився «Український футбол», котрий у завершальному матчі переміг «Новий канал» і залишив цю сильну команду за межею виборювачів призів.

Отже, півфінальні пари склали: «Голос України» — «Інтер», «Команда» — «Український футбол».

Добірку підготував
Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

«Дрібнопортове» господарство

■ ТРАНСПОРТ

Реструктуризація, а простіше кажучи, подрібнення мега-портів на структурні підрозділи з виокремлено інфраструктурою, завдає технічних незручностей транспортникам. Головно залізничникам, завдання яких доставити вантаж територією порту аж до самого причалу.

Доставляти вантажі треба ефективно, стверджують в «Укрзалізниці», і з цим важко не погодитися. Навіть за наявного дефіциту в рухомому складі і зношеності колій доправити состав до порту значно простіше, ніж до причалу, який розташований, як правило, за кілька кілометрів. Але тепер, щоб проїхати цю незначну відстань, твердять залізничники, треба мати додаткові дозволи, витрачати зайві гроші. Так, за словами заступника генерального директора «Укрзалізниці» Петра Науменка, в одному з портів витрати на маневрові роботи зросли до 1,2 мільйона гривень. А тим часом порт, як і раніше, сплачує за ці послуги 350 тисяч гривень. Тож майже мільйон потопає не зрозуміло де. В «Укрзалізниці» говорять про кілька варіантів виходу із ситуації, один із яких навіть — перегляд розцінок на свої послуги. Хоча це поки що головне. Як альтернативу залізничники пропонують портовикам власноруч розвивати свою залізничну інфраструктуру: будувати колії, стрілочні переводи, переїзди. Тоді залізниця лише підвозитиме состави до припортових станцій, а далі порт сам сортуватиме вагони і доправлятиме їх до потрібного причалу. Хоча до цієї ідеї, переконані залізничники, портовики навряд чи пристануть. А тому є ще третій шлях. Спільно розвивати причальне та інше господарство. У Статуті залізничного транспорту виписана вимога до усіх промислових підприємств. Якщо постають плани з нарощування виробництва, розширення виробничих площ, вони мають погоджуватися із залізницею. І це логічно — розвиток потребує додаткових транспортних засобів. Для портів це ще й розширення припортових територій. І такі наміри у них є.

«Укрзалізниця» радить модернізувати портове обладнання. За даними Мінтрансзв'язку, така програма ухвалена і буде реалізована в найближчі кілька років. Заступник міністра Валентин Касапчук зазначає, що ступінь зношеності усіх портових кранів сягнув 90 відсотків. Якщо їх оновити, то за кілька років ефективність портів зросте на 30—40 відсотків. До кранового господарства мають претензії і залізничники. Хоча вони здебільшого стосуються не віку, а способу, в який розвантажують напіввагони. Так звані грейферні крани загрібають корисний вантаж, а разом із ним і деталі вагона. Одне слово, псують рухомий склад. Тому, за підрахунками Петра Науменка, щодня близько тисячі півввагонів після розвантаження їдуть одразу на ремонт. Щоб це припинити, залізничники пропонують портам вкласти гроші в спорудження підвищених колій або придбати так звані перевертачі. А для зимового розвантаження інші країни використовують «тепляки». Там вантаж підігрівається та розпушується.

І не можна сказати, що портовики не прислухаються. В «Укрзалізниці» нахвалюють, приміром, Маріупольський порт. Мовляв, лише він та «Південний» єдині поки що використовують перевертачі піввагонів. Та ще й вкладають у розвиток своєї транспортної інфраструктури. В. о. першого заступника начальника ДП «Маріупольський торговий порт» Олександр Кавалер, зі свого боку, схвально відгукується про співпрацю з Донецькою залізницею. З'ясовується, вони розвивають систему автоматизованої обробки товарної інформації, яку порт отримує від залізниці. А це дає змогу планувати роботу на два—три дні наперед. Якби всі порти погодилися оптимізувати свою роботу, підрахували залізничники, товарообіг через їхні потужності із сьогоднішніх 3,5 тисячі вагонів за добу зріс би на 70—80 відсотків.

Сергій МИКОЛАЄВ.

Гроші до селян не дійшли

Прокуратура Житомирської області звернулася з позовом до суду про стягнення з одного із закритих акціонерних товариств 272 тисяч гривень. Ці кошти були виділені з державного бюджету для підтримки суб'єктів агропромислового комплексу через механізм здешевлення кредитів. Однак використані не на закупівлю сільськогосподарської продукції (головна умова виділення грошей), а перераховані фірмам, які не є сільгоспвиробниками. Ще більшу суму — 437 тисяч гривень — має повернути товариство з обмеженою відповідальністю, яке також витратило «аграрні» гроші не за призначенням. Загалом з початку року органами прокуратури області в бюджетній сфері пред'явлено понад 300 позовів, з яких 170 розглянуто й задоволено судами на суму, що перевищує 3 мільйони гривень.

Олексій КАВУН.

Житомир.

Світовий банк довіряє громаді, а не владі

— Газ є, вода є, тільки здоров'я у Бога прошу, — каже Віра Матвіївна Пелех, на подвір'ї якої ми п'ємо смачну-пресмачну (це підтверджено і лабораторними аналізами) воду.

Орест Миколайович і Віра Матвіївна Пелехи перебралися до села, у батьківську хату, коли вийшли на пенсію. Квартиру у Тернополі залишили синові. Звичайно, хотілося мати такі само зручності, що й у місті, але це здавалося нездійсненною мрією. Особливо сутужно було з водою. Вона залягала глибоко, тож сусіди кооперувалися, щоб викопати криницю. А тут вода прибігла у двір. Прокладанню центрального водогону в селі Іванківцях, що у Зборівському районі на Тернопіллі, посприяв Світовий банк. Проект не з дешевих — 540 тисяч гривень. Для мешканців невеликого села, яке колись називали бригадним, така сума була непідйомною. А десять відсотків, які довелося сплатити, громада знайшла. Навіть менше, враховуючи, що частину коштів Малашівській сільській раді, куди входять Іванківці, виділила Тернопільська міська рада — за те, що на її території міське сміттєзвалище.

Я бачила, як щиро раділи мешканці села такій події. Особливо жінки — це ж яке полегшення на їхні руки. Тим більше що живуть тут переважно пенсіонери. Молодші хвалилися, що купили пральні машини-автомати. Як дякували сердечно консультантам Українського фонду соціальних інвестицій, який діє в нашій державі від імені Світового банку, Вікторові Кривку та Ігореві Стефаніву, проектантам «Тернопільводпроекту», приватному підприємцеві Семенові Івановому і його спеціалістам, які виконали будівельні роботи, голові Зборівської райдержадміністрації Софії Демків.

Софія Миколаївна сказала, що того дня це був другий водогін, який їй довелося вводити в дію. Перший — у селі Грабківцях. До кінця року прокладуть водогони у селах Кабарівцях, Курівцях, Олієві, Мильному, реконструюють шкільну котельню в Озерній, збудують паливну у Мшанецькій школі. Наступного року водогони отримають мешканці сіл Корнилова, Ярославичів, Славного. Ще одну нитку водогону прокладуть у райцентрі, новий спортзал отримає Зборівська гімназія. Усе це — на кошти Світового банку, який виділив для Зборівського району 7 мільйонів гривень.

За словами голови райдержадміністрації, зборівчани просто вскочили в інвестиційний поїзд, що відходив. Ще тиждень-другий — і не бачити б району цих грошей. Адже обов'язкова умова Світового банку — участь у мікропроектах громади. Владі банк не дуже довіряє. Софії Демків протягом кількох днів довелося провести збори у 91 селі району.

Слід сказати, подекуди насторожено поставилися до запрошення взяти участь у проектах. Люди думали: Світовий банк так далеко, чи щось вийде з тієї затії... А там, де у селян загорялися очі, вирішили працювати. Особливо оперативно діяла громада Іванківців. Агенцію зі впровадження проекту тут очолила Надія Тарасівна Різник. Місія її була дуже відповідальною, адже банк контролює кожну виділену копійку, було багато мороки з паперами, але впоралися. За експлуатацію водогону також відповідатиме громада. Для цього створено сільський комітет. Люди розохотилися до спільної праці. Мріють разом впорядкувати сільські дороги. Недарма ще Іван Франко писав, що громада — велика сила.

Востаннє водогони у селах Зборівського району прокладали у вісімдесяті роки минулого століття. Переважно у великих селах, де були центральні садиби колгоспів. Мешканці малих сіл про це тільки мріяли. І ось їхні мрії почали здійснюватись. Здавалося б, теж мені ознака цивілізації — водогін. А в людей — свято...

Любов ЛЕВИЦЬКА.

Тернопільська область.

На знімку: Софія Демків (**праворуч**) смаком води в обійсті Пелехів задоволена.

Фото автора.

Держрезерв під загрозою

Уряд Криму стурбований темпами закупівлі в автономії зерна до Державного продовольчого резерву. Аграрному фонду, який мав намір поповнити засіки на 18,3 тисячі тонн хлібних культур, вдалося купити на агробіржах півострова ледь більше 7 тисяч тонн. Найгірші справи в Бахчисарайському, Ленінському, Первомайському районах.

Одна з проблем — аграрники не поспішають продавати пшеницю, очікуючи на подорожчання. Декларації засвідчують: вони зберігають нині понад 55 тисяч тонн продовольчого зерна. Крім того, є солідні запаси збіжжя на хлібоприймальних підприємствах й елеваторах. Тож голова уряду автономії Віктор Плакіда дав доручення главам райдержадміністрацій і керівникам сільгосппідприємств оперативно знайти шляхи розв'язання проблеми.

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

■ ТЕМА

Не платиш? Виселяйся!

Київська міська державна адміністрація знайшла засіб боротьби з неплатниками за комунальні послуги: пообіцяла виселяти з квартир усіх, хто за них не розрахувався. На підставі нового житлово-комунального кодексу, який уже готується і в який буде внесено пункт про це. Не відомо, коли саме запроваджуватимуться такі жорсткі санкції, але після новорічних свят кияни одержать платіжки за грудень з новими тарифами. А поки що міська влада вестиме роз'яснювальну роботу.

Тож опозиційним силам не вдалося змусити КМДА, зокрема її голову Леоніда Черновецького, скасувати рішення про підвищення у 3,4 разу тарифів на житлово-комунальні послуги. Попри бурхливі дебати у Київраді та обвинувачення представників столичної влади. А також те, що кияни обурюються такою драконівською політикою. Утім, масових протестів городян не було: до КМДА їх прийшло не так багато, щоб змусити Черновецького піти у відставку. Феномен цікавий сам по собі і навряд чи його можна пояснити тим, що кияни стомилися від мітингів.

Те, що громадяни, котрі не мають водомірів холодної і гарячої води, значно переплачують за неї — факт. Доти, доки користувачі сплачували за неї в межах копійок, то особливо не переймалися, що, за даними ЖЕКу, виливають на себе щомісяця мало не пів-Дніпра. Сама така: доки не встановила водомір — сплачувала щомісяця за сім кубічних метрів води, а нині не набирається й трьох. Тож «страшилки» від Черновецького краще від будь-яких умовлянь зробили нас ощадливими?

Але як усе-таки щодо обіцяного виселення з помешкань, якщо новий житлово-комунальний кодекс його передбачатиме? Я розмовляла на цю тему з кількома знайомими пенсіонерами зі «звичайними» пенсіями: ніхто з них виселення не боїться, бо не має заборгованості за комунальні послуги. І запевняють, що пенсіонери зазвичай справно за них платять.

Після цього я уважніше придивилася до списку боржників, вивішених у під'їздах мого будинку: чимало з них, крім одного алкоголіка, ... працюють, досить забезпечені люди з хорошими авто, припаркованими під вікнами. Крім того, в багатьох квартирах зареєстровані один-два жильці, а мешкає їх насправді більше, тому й «середньо-статистична кількість спожитих тепла та води» набагато більша. Я поцікавилася в однієї такої сусідки, чому вона в списках боржників? «А нехай держава поверне наші заощадження, які «згоріли», та заборгованість у зарплаті, яку не виплатили на заводі. Зрештою, там, «нагорі», крадуть, то чому нам не можна?» — пояснила вона без будь-якого збентеження...

Звісно, віддавати грошей більше ніхто не хоче. Але й не платити за житлово-комунальні послуги ми не можемо. Заради справедливості слід сказати, що впродовж кількох років плата за них не зростала, бо через постійні вибори політики-керівники не наважувалися зачіпати нашу «священну корову». Як і те, що влада досі не навчилася пояснювати городянам, чому й навіщо вона робить ті чи інші кроки. Приміром, хто, як, коли й за яких умов одержуватиме субсидії? І як вона за підвищену плату поліпшуватиме ті само житлово-комунальні послуги? Адже коли ми в цій галузі переходимо на ринкові умови, то КМДА повинна знати: городяни вимагатимуть від неї послуг іншої якості, ніж досі. Готова вона до цього?

А щодо виселення через несплату за комунальні послуги... Ми ж не йдемо з магазину, не заплативши за покупку? То чому дозволяємо це собі, використавши воду, газ чи тепло?

Валентина ПИСАНСЬКА.

СУБОТА, 2 ГРУДНЯ 2006 ■ № 229 (3979)

З учорашнього дня у Збройних силах України розпочався новий навчальний рік

Всесвітня організація охорони здоров'я вітає рішення України про збільшення державних видатків на лікування ВІЛ-інфікованих

Магнітоплан — космічний корабель майбутнього

■ **ГІПОТЕЗИ, ВЕРСІЇ**

У цьому глибоко переконаний його винахідник — киянин Анатолій Миколайович ГАЙДУК (на знімку). У минулому він служив у Військово-повітряних силах та в аерофлоті на льотних посадах і майже 20 років віддав Морському флоту як помічник капітана на суднах далекого плавання. І всі ці роки його з незмінним інтересом хвилює тема: як вберегти нашу прекрасну планету для майбутніх поколінь людей? Адже він не раз сам бачив, як забруднюють Світовий океан і атмосферу, що, на думку фахівців, може спричинити незворотні зміни клімату і, відповідно, погіршити життя на Землі. Та чи не найбільшу загрозу, на думку нашого дослідника і винахідника, голубій планеті та її населенню несуть велетенські астероїди й комети, котрі мчать у бік Землі з космічною швидкістю. Зіткнення з ними може призвести до непередбачуваних наслідків.

Анатолій Миколайович часто думав над тим, як розробити такі літальні апарати, з допомогою яких можна було б надійно захистити Землю від цієї небезпеки. А ще — щоб на них у майбутньому спорядити експедиції для пошуку в інших сонячних системах планет, придатних для життя людей. І такий апарат, як вважає А. Гайдук, він придумав. Це — магнітоплан, котрий може літати з величезною швидкістю, опираючись на зовнішнє магнітне поле. Автор має патент на цей винахід, виданий Державним департаментом інтелектуальної власності Міносвіти і науки України. Нижче пропонуємо його розповідь про цей апарат.

Рушійна сила електромагнетизму

Розробляти такий апарат я почав ще чверть віку тому, коли працював помічником капітана на суднах далекого плавання, приписаних у Севастополі. Чому я зупинився саме на створенні магнітоплана. Сучасна фізика стверджує, що електромагнетизм у природі домінує. Наприклад, відомо, що Земля оточена магнітним полем, яке простягається далеко в космічний простір. А магнітне поле Сонця заповнює всю Сонячну систему. Наша Галактика, в якій знаходиться Сонячна система, також має своє магнітне поле. Відомо також, що за величиною електричні сили у багато разів перевищують гравітаційні, що електричні і магнітні сили мають далеку дію; її відчутно на великій відстані від джерела. Ще А. Ейнштейн, досліджуючи проблему побудови елементарних частин, математично встановив: три чверті енергії, яка властива матерії Всесвіту, припадає на електромагнітне поле і лише чверть — на гравітаційне. Тому й переконаний, що наддалекі польоти можна здійснювати на апаратах, які використовуватимуть силу електромагнетизму.

Магнітоплан — це перспективна техніка, тому що він розрахований на використанні в його основних енергетичних вузлах високотемпературних надпровідних матеріалів. Хоча можна піти й іншим шляхом щодо розв'язання цього технічного завдання: ускладнити конструкцію несучих вузлів апарата із звичайними провідниками і з їх охолодженням (останніх) до температури рідкого азоту. Адже в космосі, як відомо, звичайні провідники стають надпровідниками, бо там температура мінус 273,15 градуса за Цельсієм.

Перший магнітоплан я розробив і опублікував дані про це в пресі ще на початку 90-х років. Нині пропоную увазі читачів уже другий варіант. Його конструкція має круглу форму **(див. мал.)**, що дає змогу легко ним управляти, а також створювати внутрішню гравітацію у разі тривалого перебування екіпажу у космосі. Його несучий блок можна встановлювати на магнітопланах будь-якої конструкції. Їх кількість на борту корабля визначається його розмірами. Цей квантовий несучий енергетичний блок (КНЕБ) складається з надпровідного енергетичного кільця-контура, в середині якого є несуче опорне кільце, надпровідних соленоїдів, електромоторів і двох пристроїв: один — для надання соленоїдам обертів навколо своєї осі, другий — для зняття електричного струму з кільця-контура. Несучий блок закріплюють у корпусі апарата за схемою кріплення гіроскопа на морських суднах. Головне джерело електричної енергії — атомна силова установка. Їх може бути декілька. Це залежить від розмірів корабля і встановленого на ньому обладнання.

На невеликих магнітопланах круглої форми несучий блок встановлюють під його корпусом і закривають обтікателем. Він може злегка відхилятися в той чи той бік. Соленоїди при цьому постійно перебувають у перпендикулярному стані щодо кільця-контура. Але вони закріплені рухомо і можуть відхилятися в різні боки, коли це буде потрібно екіпажу. Його відсік з приладами керування міститься у верхній частині апарата.

Під час зльоту від генератора в несучий блок подається електроенергія. Вона приводить у дію надпровідні соленоїди, електродвигуни і надпровідне енергетичне кільце-контур. Виникає надмогутнє магнітне поле спеціальної конфігурації, яке, взаємодіючи з магнітним полем Землі, створює позитивну підйомну силу. Вона діє на корпус апарата, і він відривається від поверхні і летить. Зліт вертикальний. У разі набрання достатньої висоти його можна легко перевести в горизонтальний політ. Кермом на магнітоплані служить сам несучий блок (або блоки на великих магнітопланах), який з кабіни пілота штурвалом злегка відхиляють в той чи той бік і, відповідно, відхиляються в той чи той бік і магнітні потоки (поля). Апарат автоматично (синхронно) виконує ці команди, тобто летить у вказаному напрямку. Є й інші засоби зміни напряму його руху. Швидкість магнітоплана регулюється збільшенням чи зменшенням електричного струму в соленоїдах. Протягом усього польоту, коли працює несучий блок, енергетичне кільце-контур постійно обертається у надмогутньому магнітному полі соленоїдів і перетинає його магнітні силові лінії в перпендикулярній площині. При цьому у ньому виникає електрорушійна сила (ЕРС), тобто, це кільце-контур працює як генератор електричного струму, електроенергія від якого надходить у бортову електромережу. Її знімають із розрізаного з одного боку енергетичного кільця спеціальним пристроєм.

Проте головне завдання енергетичного кільця-контура є не поповнення бортової електроенергії — це його допоміжна функція, а створення разом з обертаючими соленоїдами надмогутнього обертового магнітного поля, яке, на мій погляд, як потужний вихор, здатний послабити силові лінії гравітаційного поля Землі, тобто зсунути їх у бік від корпусу апарата, і це зробить його невагомим. Це обертове надпотужне магнітне поле можна значно посилити, якщо в середину кожного соленоїда, котрий обертається навколо своєї осі, вставити феромагнітні стрижні і такі само стрижні закріпити на них зовні (вздовж них) по чотири одиниці на кожному, до того ж на однаковій відстані один від одного, тобто через кожні 90 градусів кола соленоїдів. А якщо необхідно — площу і силу цього надпотужного обертового магнітного поля можна посилити майже вдвічі.

Під час польоту апарата в космічному просторі, де він перебуває в невагомості, подальше керування ним можна вести і несучим блоком, і окремо соленоїдами, що закріплені рухомо. При цьому обертання кілець і соленоїдів зупиняють, і весь несучий блок жорстко і нерухомо фіксують паралельно до нижньої площини апарата і так продовжують політ. Обертання кілець і соленоїдів включають головним чином тоді, коли виникає потреба послабити земну чи іншу зовнішню гравітацію навколо корабля. Для ліквідації реактивного обертового моменту корпусу апарата, який створюють енергетичне і опорне кільця, треба встановити в несучий блок додаткове обертове кільце у тій само площині, але обертання його в протилежному напрямку.

На магнітопланах круглої конструкції діаметром понад 24 метрів замість громіздких обертових кілець несучих блоків краще розмістити по краю великої дуги 4 або 8 і більше цих несучих блоків меншого розміру. Діаметр їх може бути в межах від 2 до 10 метрів. Їх точна кількість на борту, розмір, вага і несуча потужність визначаються залежно від розмірів корабля і його загальної ваги. Кріплення цих блоків у корпусі магнітоплана і керування ним мають бути точно такі, як вище описано. А для ліквідації реактивного обертового моменту корпусу апарата кільцям несучих блоків надати обертання через один блок у протилежні боки. За такої схеми роботи цих несучих блоків допоміжні кільця тут будуть непотрібні.

Думаю, що магнітоплани з такими надпровідними двигунами зможуть вільно маневрувати, зависати і літати з величезною швидкістю не тільки в магнітному полі Землі, а і в магнітних полях Сонця і нашої Галактики. При польоті магнітоплана в космічному просторі час переведення його на опору на більш слабке чи сильніше магнітне поле виконується автоматично під контролем бортового комп'ютера на приладах, які показують напругу магнітного поля за бортом апарата. При цьому змінюється сила електричного струму в соленоїдах. Цією дією регулюється несуча потужність магнітоплана і підтримується його швидкість.

Для здійснення в майбутньому експедицій за межі Сонячної системи здебільшого підійдуть магнітоплани циліндричної конструкції. Кораблі такої форми можна буде створювати великих розмірів з кількома потужними робочими і резервними джерелами електричної енергії, з апаратами-розвідниками на борту, з великими запасами і виробничими потужностями для виробництва продуктів харчування та інших необхідних матеріалів. Однак детально про це у цій статті не йдеться.

Світіння магнітоплана

Під час польоту магнітоплана в зоні атмосфери Землі від його корпусу йтиме світіння різної інтенсивності. Це світіння виникає тому, що електрони атомів газу атмосфери, обертаючись навколо своїх ядер за відповідними орбітами під дією надпотужного магнітного поля двигунів (соленоїдів), збуджуються і переходять на рівні з більш високою енергією та випромінюють світло (кванти світла). Яскравість цього світіння залежить від режиму роботи двигунів: «гальмування», «зависання», «набирання висоти» і від швидкості польоту під будь-яким кутом до лінії горизонту. Наприклад, при збільшенні горизонтальної, кутової чи вертикальної швидкості чи її зменшенні (під час маневрів) це надпотужне магнітне поле охоплюватиме більшу чи меншу площу повітряного простору навколо корпусу апарата. При цьому відповідно збільшується чи зменшується і площа збудження електронів атомів газу атмосфери, а це автоматично викликає збільшення чи зменшення яскравості світіння, яке йде від магнітоплана. За такого режиму двигунів-соленоїдів цей апарат має вигляд точки, що сяє, або предмета, який збільшується зсередини або зменшується.

Відомо, що силові лінії магнітного поля Землі проникають у її товщу, а магнітні полюси знаходяться під поверхнею. Тому можна припустити, що магнітоплан з його міцним і герметичним корпусом зможе вільно проникати і в товщі води морів та океанів. Думаю, що науково-технічний прогрес, що стрімко розвивається, дасть можливість у цьому сторіччі розпочати будівництво магнітопланів — космічних кораблів нового покоління. З їх допомогою можна буде створити глобальну космічну оборону (захист) Землі від велетенських брил — астероїдів і комет, котрі пронизують нашу Сонячну систему зі швидкістю 25—40 кілометрів за секунду. У людства поки що немає можливості попередити цю загрозу, якщо вона раптово наблизиться до нас. Зіткнення такого космічного монстра із Землею може призвести до загибелі багатьох міст і мільйонів людей. Поки що нам таланить. Але скільки часу ще так триватиме — 100 чи 200 років, цього ніхто не знає. Тому головне завдання землян — захистити людство від можливої біди. Наявні військові засоби для цього майже непридатні.

Упевнений, що сенс існування людської цивілізації в тому, щоб зберегти свою планету і в майбутньому продовжити життя в безкрайньому космосі. Людська цивілізація до виконання своєї головної місії стрімко наближається. Старт до неї вже відбувся в минулому столітті на космічних кораблях, які працюють на хімічному пальному. В недалекому майбутньому людству тут служитиме квантова механіка. А щоб прискорити цей процес, треба ліквідувати непотрібний тягар витрат — зламати надто обтяжливу військову машину людства, покінчити назавжди з війнами, протистоянням і працювати разом заради розквіту земної цивілізації. Перший крок до загального роззброєння — ліквідація усіх військових програм і скорочення хоча б наполовину військових бюджетів усіх без винятку держав, а ці кошти спрямувати на науку — для створення нової, поки що фантастичної, техніки, на ліквідацію голоду, бідності і хвороб, на збереження здоров'я і захист нашого спільного дому — планети Земля.

Володимир СНИВОДА.
Фото і мал. з архіву А. ГАЙДУКА.

Під час польоту магнітоплана в зоні атмосфери Землі від його корпусу йтиме світіння різної інтенсивності

Містечкові жителі

«Голос України» у матеріалі «Комуна у Вйорі» розповідав про роботу органів місцевого самоврядування у Фінляндії. Сьогоднішня публікація знайомить читачів з жителями Вйори та Оравайсу — невеликих типових містечок, в яких мешкає переважна частина населення республіки.

Батькова донька Пія

Яскрава зовнішність: струнка постава, шовкове темне волосся, виразні карі очі — це **36-річна Пія СІМОНС (на знімку)**. У юності вона мріяла стати акторкою: грала у

шкільному театрі, співала, танцювала, займалася спортом. Влітку допомагала разом з братом батькові. Старший Сімонс мав за Вйорою два десятки гектарів землі, тримав свиноферму і розводив качок. Щоб розширити своє господарство, купив ще й маленьку фірму, котра виготовляла загони для свиней.

— Батько за натурою неспокійний, діяльний оптиміст, — з приязною посмішкою розповідала про свою родину Пія. — Спокійна і врівноважена мама завжди піклувалася про те, щоб вдома у нас було затишно і комфортно, а тато працював на фермі і не боявся експериментів...

Після купівлі будівельної дільниці Сімонс почав випускати візки-годівниці для звіроферм. Коли вироби поставили на потік — фермера осяяла думка: а чому б не взятися йому за складання дерев'яних фінських житлових будинків? Узяв у банку кредит, найняв фахівців з домобудування, менеджерів і виготовив на замовлення кілька перших котеджів «під ключ»...

— Батькова справа пішла успішно і ... я розпрощалася з мріями про акторську кар'єру, — вела далі витончена Пія. — Стала економістом і замість професійної сцени топчу тепер паркетну підлогу фірми «Сімонс-елемент».

Нині на підприємстві, що експортує свою продукцію до країн Західної Європи, працює близько півтори сотні осіб. Старший Сімонс після досягнення пенсійного віку майже відійшов від виробництва і знову займається своїм хобі — вирощуванням свиней. Біля керма фірми стала Пія — високопрофесійний, прагматичний керівник. Вона вийшла заміж, разом з чоловіком Марком, котрий також працює на родинній фірмі, побудували гарний дім, народила двох синів.

У відпустках Сімонси також разом. Їм до вподоби подорожувати екзотичними країнами. Вже відвідали Японію, Філіппіни, Мексику, Таїланд. Вдома відпочивають у дачному будиночку біля лісового озера. Не забула Пія й про захоплення юності. Кілька разів на місяць, після роботи, сідає за кермо свого джипа і мчить за двадцять кілометрів до сусіднього містечка Оравайс. Там, у любительському театрі, на неї чекають друзі, танцювальний клас, репетиції. У виставах вона грає провідні ролі.

Столяр і депутат Йохан

Мальовничий Оравайс, в якому мешкає 2,5 тисячі жителів, розкинувся у переліску біля затоки Балтійського моря. У містечку працює найбільше у Європі підприємство по виготовленню наждачного паперу, човнобудівний завод, будівельні фірми, пекарня та інші дрібні виробництва.

Схожий на Хемінгуея **56-річний Йохан КАРЛС (на знімку внизу)**, столяр за фахом, 40 годин на тиждень зайнятий на одному з підприємств Оравайса. Розпочинає він свою роботу о 6-й годині ранку і о 14.30 вже займається громадською діяльністю. Йохан — депутат комуни з десятирічним стажем. Крім того, входить до виконавчого комітету органу місцевого самоврядування. Коли я домовлялася з Карлсом про зустріч, комуна перебувала на двотижневих канікулах. Однак депутат прибув до центру Оравайсу, відкрив приміщення — чудовий сучасний офіс — і ознайомив з роботою своїх колег. Щоб мені краще було розібратися, на що витрачається 14 мільйонів євро бюджету комуни — подарував товстелезний том виконання кошторису за 2005 рік. Потім доброзичливий і гостинний Йохан запросив на чашку кави до свого «маєтку».

Невеликий, але напрочуд красивий дерев'яний котедж заховався у сосновому лісі і в квітах над тихою морською затокою. Поруч, на великому камені, розмістився будиночок сауни з чималими дубовими діжками-купелями. «У Фінляндії, — з гордістю сказав Йохан, — понад півтора мільйона саун. Моя донька Софія, котра мешкає у США, найбільше там нудьгує за фінськими водними процедурами. Зараз вона у нас гостює з внучкою Шарлоттою». З будинку вийшли дві миловидні жінки і маленька дівчинка. Ще одна дочка, Сусанна, поділилася після знайомства Йоханова дружина, працює вчителькою в Оравайсі, а син, Матіас, — інженером. Обоє одружені, мають дітей, а старші Карлси — четверо онуків. «І п'ятий незабаром буде», — радісно повідомило подружжя.

Бесідуючи з господарями про прожите і майбутнє, запитала: що вони хотіли б змінити у своєму розміреному, влаштованому житті? На це спокійний, розважливий Йохан з нотками смутку відповів: «Хотілося б повернути ті часи, коли кілька поколінь родини мешкали разом, під одним дахом: батьки, діти, онуки... — і додав: — Бачите, у нас з дружиною райська місцина над морем: ліс, чисте повітря і вода, а живемо ми тут самі-самісінькі...»

Зустріч біля храму

На околиці Вйори підпирає небо гострим шпилем пам'ятник архітектури державного значення. Дивовижної краси і грації храм побудовано 1626 року. Місцева лютеранська парафія невтомно піклується про древню перлину — гордість не лише провінції Остерботтен, а й всієї Фінляндії.

За церквою і прилеглим цвинтарем постійно доглядає штат з дев'яти осіб. Серед них і **21-річна Марія ХЕНДРІКСОН (на знімку праворуч)**, студентка академії з Вааси, майбутній магістр політології. Я познайомилася з дівчиною, коли оглядала шедевр скандинавського зодчества та старовинний гранітний меморіал навколо нього — шана місцевих жителів борцям за незалежність Фінляндії.

Тендітна Марія разом зі своїм помічником Пауліном Свеном розпушували грядки розкішних пурпурових квітів, котрі прикрашали монумент, навколишню соборну територію, дбайливо доглянутий цвинтар.

— Я працюю тут навесні і влітку, на канікулах, — охоче ділилася біля́ва, синьоока дівчина. — Дуже люблю квіти, старовину. Мені подобається прибирати у храмі, де відчуваєш подих століть. Особливі почуття охоплюють, коли звучить орган, співають меси...

Мешкає Марія разом з батьками неподалік церкви. Її мама — доглядальниця у пансіонаті для старших людей, тато — будівельник, а брат також навчається. Тому, зізналася привітна моя співрозмовниця, 64 євро, які вона щодня отримує за вісім годин праці, — істотна підмога в її студентському житті. Навчання в академії безплатне, є ще 450 євро щомісячної стипендії, однак чимало грошей потрібно на житло, харчування, спеціальну літературу.

Поки ми спілкувалися з Марією, неподалік меморіалу припарковувались машини відвідувачів храму і цвинтаря. Після молитви парафіяни оглядали могили своїх рідних, дехто поливав квіти. Усі скромні надгробки, навіть квітники на них, були типовими, однаково ретельно, дбайливо доглянутими. «За невелику плату, — пояснила дівчина, — більшість похованъ доглядають такі працівники, як я. Однак дехто хоче це робити сам».

Коли мова зайшла про життєве і вічне, я запитала студентку про національні церемонії і звичаї проводів в останню путь. «Мені доводилося читати, — відповіла Марія, — про вашу ортодоксальну церкву і пишні обряди поховань з використанням алкоголю. У нас це по-іншому. Після відспівування і прощання на цвинтарі найближчі родичі небіжчика збираються у ресторанчику, що побіля храму. Там п'ють каву з солодкими булочками — ось і все...»

Залишивши сумне, ми повернулися до розмови про насущне. З'ясувалося, завтрашня випускниця академії добре обізнана з політичним життям нашої держави. І мріє побувати у Києві, подискутувати з ровесниками про шляхи розвитку демократії у світі, зокрема, в Україні. «У вас тільки формується громадянське суспільство, — сказала Хедріксон. — Тому надзвичайно цікаво глибше ознайомитися з цим непростим процесом. До того ж, — додала із сором'язливою посмішкою, — я дуже люблю футбол. Навіть граю у жіночій футбольній збірній за свою академію. Дивилась по телевізору мундіаль і вболівала за команду Андрія Шевченка...»

Прощаючись і дякуючи за приємне спілкування, я запросила чудову й працьовиту дівчину, спортсменку, без п'яти хвилин магістра політології Марію Хедріксон, до Києва.

Турботи Інгвальда Хейнула

Підприємство, яке торгує сільськогосподарською та деревообробною технікою, розташоване на в'їзді до Вйори. З одного боку, до прозорих ангарів зі скла і бетону підступають золотисті ячмінні поля, з другого — два гігантські супермаркети. Поодаль видніються акуратні контейнери центру по збору відпрацьованої побутової техніки, металопластику, відходів будівництва та іншого непотребу. Фермерам дуже зручно заїжджати у справах до Інгвальда Хейнула та його фірми «MASKIN O. TRAKTOR». Одночасно можна познайомитися з новинками техніки і закупити продукти у супермаркеті. А ще — здати Бо Люфтбакку, фермеру-депутату, котрий ще й двічі на тиждень порядкує біля контейнерів-сховищ, речі, що потребують утилізації.

Кабінет **Інгвальда Хейнула (на знімку)** — із суцільного скла — розташований прямо у торговому залі. Тут він веде переговори з партнерами і покупцями. У будь-який час до нього може зайти працівник фірми і з'ясувати потрібне йому питання. Поруч з Інгвальдом вдивляється у монітор комп'ютера його дружина. Вона — бухгалтер і економіст підприємства. Старший син, 23-річний Даніель, випускник аграрного коледжу, мізкує з техніками над гідравлікою комбайна, котрий завтра повинен вийти на жнива.

«MASKIN O. TRAKTOR» не лише продає нові сільгоспмашини, а й приймає від фермерів уживані й доводить їх до ладу.

— Чим далі — то все складніше одному фермерові купувати нового трактора чи комбайна, — виокремив найголовніше енергійний Хейнул.

— У зв'язку зі вступом Фінляндії до Євросоюзу техніка здорожчала, а доходи у сільському господарстві зменшилися. Мій найближчий сусіда, — продовжував підприємець, — фермер Бо Люфтбакка, продає відгодованих свиней по одному євро п'ятдесят центів за кілограм живої ваги. Хіба він та його колеги можуть при зрослих затратах на енергоносії та корми мати з цього бізнесу пристойний прибуток? — запитав Інгвальд і сам відповів: — Ні. Ось чому фермери найчастіше купують техніку у складчину — на двох-трьох. Беруть кредити під 4—5 відсотків, для фізичних осіб це три відсотки річних, і зважують, у що вкласти ці гроші.

Нарікаючи на загальноєвропейські проблеми, зокрема, на сорок відсотків податку, який він платить з своїх доходів, власник машиннотракторного торговельного центру, втім, не забув згадати й про чимало позитивів, котрі приніс із собою Євросоюз. Це передусім стабільна валюта та розширення партнерських зв'язків. І, головне, підкреслив Інгвальд, як не ускладнилося у деяких сферах життя, а відсоток банкрутств різних фірм став у країні мінімальним.

...Поки ми бесідували з господарем про «глобальне і значне», до батька завітав Даніель. Робочий день закінчився і чемний хлопець зайшов попрощатися. Він хоч і не одружений, але вибрався з батьківського будинку і мешкає у власній квартирі. Помахавши рукою «бай-бай», кремезний юнак сів за кермо найновішої моделі «мерседес» і помчав у бік Вйори.

— Даніель захоплюється гольфом і поїхав на змагання до спортивного комплексу, — пояснив Хейнул. — Ми всі у родині любимо спорт. У Вйорі є два висотні лижні трампліни, чудові умови для слалому. Тож взимку ми «літаємо» на лижах. Влітку проводимо час на узбережжі моря, на своїй дачі. Часто мандруємо, були у Греції, Франції, Німеччині, Чехії... А в Іспанії відпочивали разів тридцять.

Про Україну Інгвальд дещо чув. Але, на жаль, запам'ятав лише те, що це надзвичайно корумпована країна. І з гордістю додав, що Фінляндія посідає у світі одне з перших місць з чесного і прозорого ведення бізнесу, із законослухняності громадян.

Прикро те слухалось, до сліз. Однак крити було нічим. Тим паче похвалитися у відповідь...

Пенсіонерка Анна-Аніта

Дві комфортні спальні з м'якими меблями і вишитими фіранками, вітальня зі старовинною скринею, затишна кухня, заквітчаний настурціями балкон — тут, на другому поверсі багатоквартирного будинку, мешкає **Анна-Аніта ТОРС (на знімку вгорі)**.

Колись вона була дружиною фермера, господарювала на тридцяти гектарах землі, тримала багато корів, свиней, птиці. Тепер 74-літня жінка давно на пенсії й живе радощами і турботами своїх дітей та онуків.

— Мені було двадцять три, коли ми побралися з Гарольдом, — заглянули у туман минулого добрі очі Анни-Аніти. — Він був чудовою людиною. Ми разом побудували великий дім, посадили сад, народили двох синів і двох дочок. Працювали дуже тяжко, але я почувала себе щасливою. Поки не трапився жахливий нещасний випадок, який забрав мого коханого чоловіка...

Молода жінка залишилася сама на фермі з чотирма малюками. Добре, що у неї було семеро братів та сестер і вони допомагали, як могли. Згодом підросли її діти, поїхали навчатися. Йоран став інженером, Лейв — архітектором, Гуннел — медсестрою, Гунвор — вчителькою. Анна-Аніта залишила дім старшому синові і переселилася у квартиру.

— Тут набагато менше роботи, ніж на садибі,— довірливо ділилася.

— Ближче й до магазину, й до поліклініки. Коли потрібно провідати родичів — сідаю за кермо своєї «тойоти» і їду. У мене ще жива тітка, якій понад 90 років, і мама моя також прожила більш як 90 літ, — натруджені, вузлуваті руки Анни-Аніти показували фотознімки батьків, дітей та онуків. А потім відчинила дерев'яний різьблений комод і дістала білу лляну скатертину, вимережану ніжними рожевими квітами. — Вишиваю старшій дочці подарунок на п'ятдесятиріччя, — ще більше полагіднів голос моєї співрозмовниці. — Руки болять, — зізналася щиро, — а серце наказує: «Працюй, не жалій себе, це ж для пам'яті, для щастя твоєї донечки...»

Поки Анна-Аніта складала свій чудовий витвір, у кватирку залетів барвистий метелик і ... відразу задзвенів телефон. Господиня підняла слухавку і заусміхалася — обізвалася її дочка, майбутня ювілярка. Запитувала про матусине здоров'я та що привезти їй на гостинець.

— А мені нічого не потрібно, — з просвітленого лиця Анни-Аніти ще не зійшов промінчик радості. — Я одержую 900 євро пенсії, маю деякі пільги. Безплатно користуюся послугами поліклініки, сто євро сплачує за мене у фонд найму квартир комуна, двісті плачу сама. Коли випадає добиратися до лікарні на таксі — комуна за це повертає гроші. Одне слово, живу я скромно, тихо й життям задоволена...

Знову під цокання старовинного годинника пролунав телефонний дзвінок. Турбувалася про бабусю Гуннела, 25-річна студентка університету. Анна-Аніта взяла слухавку і зручно вмостилася у глибоке м'яке крісло.

Старенька гомоніла, а зі стін світлиці, з книжкової шафи і буфету дивилися з фотопортретів на свою маму, бабуню і прабабуню усміхнені сини, дочки, онуки і правнуки...

Лідія ТИТАРЕНКО.

Київ—Гельсінкі—Вйора—Оравайс—Київ.

Фото автора.

Народний депутат України В'ячеслав КИРИЛЕНКО (фракція «Наша Україна») підготував подання до Конституційного Суду з проханням розтлумачити норму статті 14 закону про кінематографію, яка передбачає обов'язкове дублювання, озвучення або субтитрування всіх іноземних фільмів, що демонструються у кінотеатрах (прес-служба «Нашої України»)

■ ЮВІЛЕЙ

Оплески ювіляру

Кримський академічний російський драматичний театр ім. Горького вже тиждень приймає від керівників автономії, колег та всіх охочих привітання з 185-річним ювілеєм.

Найстаріший (не лише в Україні) театр бачив на своїй сцені Щепкіна, Заньковецьку, Комісаржевську та інших великих акторів. У 30-х роках XX століття «Кримдерждрамтеатр» став одним з кращих провінційних театрів СРСР. Нинішню творчу біографію ювіляра пише талановита трупа акторів, а на афіші — близько семи десятків вистав різних жанрів. Тут працює з аншлагами сім сценічних майданчиків! І щороку виходить не менше десяти прем'єрних постановок. Високі державні нагороди й звання від перших осіб держави й автономії провідні актори вже отримали, а потік щедрих дарунків та вітальних телеграм від шанувальників з подяками звідусюди за силу таланту і творче довголіття триває.

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

■ НОВИНИ

Письменники Срібної землі

Закарпатський осередок Спілки письменників відзначив своє 60-річчя. Колег по перу привітали заступник голови НСПУ Василь Шкляр, а також словацькі письменники Іван Яцканич та Мілан Бобак. На святі презентовано книгу «Письменники Срібної землі», куди увійшли твори більш як 100 закарпатських авторів. В обласному осередку Спілки, за словами голови Петра Ходанича, 32 письменники.

Цей край має двох лауреатів Шевченківської премії: Петро Скунць та, на жаль, уже покійний Іван Чендей.

Іван ГУДЗОВАТИЙ.

Ужгород.

Майстер фотолітопису

В Музеї театрального, музичного та кіномистецтва України відкрито виставку майстра фотопортрета Леоніда Левіта. Це ім'я відоме не лише в Україні, а й у світі.

Народився митець 1925 року в Москві. За фахом він — токар-інструментальник. Але захоплення фотографією привело його до Київського фотоклубу, а згодом його роботи побачили глядачі на фотовиставках. Справжнє визнання прийшло до художника у 1960-х.

В історію українського мистецтва Л. Левіт увійшов як майстер унікального фотолітопису, над яким працював майже півстоліття. На портретах — режисери, актори, художники: І. Кавалерідзе, Н. Ужвій, Д. Мілютенко, З. Гайдай, Л. Кадочникова, Р. Недашківська, Ю. Лавров, М. Дерегус, Г. Якутович, Ф. Нірод, М. Глущенко, М. Примаченко. А портрет видатного композитора Д. Шостаковича обійшов, без перебільшення, весь світ. Усім цим роботам властива скульптурність, гармонійно поєднана з графічною окресленістю. Це — портрети-біографії. Як каже сам Левіт: «Справжній фотопортрет — це ціла історія життя, передана в одну мить».

Світлана МУШТЕНКО, старший науковець музею.

На Прикарпатті зацвіла «Червона рута»

Стали відомі імена колективів та виконавців, які представлятимуть Прикарпаття у фіналі X Всеукраїнського конкурсу сучасної української пісні та популярної музики «Червона рута», що проходитиме в Луганську.

Це співаки Ірина Масьовська з Коломиї, Юрій Хомин з Івано-Франківська і Жанна Романюк із села Голосква Коломийського району (номінація «поп-музика»), гурт «Петровичі» з Ворохти («акустична музика»), калушанин Степан Гнатів (сценічне ім'я «Блайзер») в номінації «сучасна танцювальна музика» та рок-група «Коралі» з Івано-Франківська («рок-музика»). Вони стали переможцями обласного відбірного конкурсу фестивалю. Ще 16 колективів та солістів — у резерві. За словами голови журі директора Навчально-методичного центру культури і туризму Прикарпаття Василя Турянина, на конкурс було подано понад сто заявок. Воно й зрозуміло: це єдиний некомерційний фестиваль сучасної пісні в Україні, доступний для всіх, бо не вимагає від учасників вступних внесків. Змагання також показало, що багато виконавців не вміють рухатися на сцені, правильно співати, танцювати, відповідно одягатися. Тож в області назріла проблема відкрити школи дизайну, сценічного руху, вокалу.

Дарина НАЗАРУК.

Івано-Франківська область.

Академіки вокального мистецтва

Нещодавно в Республіканському будинку актора відбулася унікальна акція: Українська академія наук не за номенклатурним статусом, а за мірою таланту обрала почесними академіками УАН трьох видатних співаків України: лауреата Національної премії ім. Т. Шевченка, народного артиста України Володимира Гришка, володаря Європейського диплома «За голос унікальної краси», народного артиста України Олександра Василенка та володаря Гран-прі найпрестижнішого в Україні фестивалю «Пісенний вернісаж»-2005, лауреата першого Всеукраїнського фестивалю ім. Раїси Кириченко «Я козачка твоя, Україно» та багатьох інших мистецьких конкурсів Оксану КАЛІНЧУК.

Саме з нею, з наймолодшим почесним академіком Української академії наук Оксаною Калінчук, і розмова нашого кореспондента.

— Щиро вітаю вас!

— Спасибі!

— Не сумніваюся, що така висока оцінка вашого незаперечного вокального таланту впала на вас, як грім з ясного неба?

— Я і справді не очікувала цього. Бо у нас як заведено? Або ти маєш бути номенклатурною особою, з яких складається більшість академій. Або ж ідеш хоча б у близьке зарубіжжя, хоч до Вітебська, звідти за певних умов привозиш довідку, що ти великий, і вже після цього можеш претендувати на увагу у власній державі. А тут не номенклатурна Українська академія наук обирає почесними своїми академіками людей за талант!..

— Можливо. І в мене немає ніякого сумніву в тому, що саме талант має бути основним критерієм визнання особистості. Ваше ім'я останнім часом і справді яскравою зіркою засяяло на пісенному небосхилі України. І цей рух поступальний. Кожна наступна пісня краща від попередньої. У вашому репертуарі пісні на слова Дмитра Луценка, Вадима Крищенка, Леоніда Федорука, Віктора Герасимова, Ніни Шаварської, таких видатних композиторів, як Ігор Шамо та Анатолій Пашкевич, сучасних справжніх майстрів музики Олексія Чухрая, Анатолія Безугленка, Валерія Титаренка, Ольги Янушкевич, Ігоря Якубовського... Власне, з вашим ім'ям дехто з них і сягнув мистецьких вершин. Та і ваш голос сьогодні вже впевнено розпізнають численні шанувальники-радіослухачі, хоча багато хто ще плутає його з голосом Раїси Кириченко. Тож у чому феномен вашого оксамитового сопрано?

— Мабуть, у тому, що і Раїса Панасівна, і я — доньки споконвічних хліборобських родин, де пісня — народна пісня — була і залишається єдиним надійним прихистком людської долі. У ній — народні радості й муки, в ній віра і любов. Сам український пісенний простір формував наші голоси. Вона — з Полтавщини, мій рід — з Вінниччини. Це ж серцевинна Україна! Це ж осередок народного співу. А ще, хоч у житті ми бачилися лише кілька разів, Раїса Панасівна дала Україні цілу народну школу вокалу, яку пройшла і я, і яку ще проходитимуть нові й нові покоління співаків. Бо так, як вона вміла збагнути слово і висловити його сутність, як вона вміла забарвити кожен звук, як вона приводила в гармонійний рух думки і музичні фрази, нам ще вчитися і вчитися.

— Не заперечую. І розумію, як це позначається на доборі вами пісень. Такі з них, як «Припадаю до коня», «Я піду за тобою», «Очі карі твої», «Серцю спокою нема», «Невгамовні солов'ї», «Ти зберіг мене і освятив» — це класичні вокальні шедеври. Це — народні академічні твори. Може, саме на цій ноті й повернімося до Будинку актора? І передусім поговоримо про першоджерела: як сталося, як воно відбувається, що раптом така молода...

— Не така вже й молода!

— Господи, тридцять літ — і чарівна співачка, не обтяжена державними регаліями і відзнаками, раптом виявилася почесним академіком Української академії наук, поруч з такими іменами, як Володимир Гришко, Олександр Василенко... Всенародними і нагородними!

— Очевидно, початком можна назвати той вечір, коли на сцені Палацу «Україна» мені вручали Гран-прі найпрестижнішого в Україні фестивалю «Пісенний вернісаж»-2005. Після виконання конкурсної пісні «Припадаю до коня» (слова і музика Леоніда Федорука) до мене підійшов симпатичний, з гривою лева, чоловік, тепло привітав із нагородою і повідав, що він з Української академії наук і хотів би мати трішки більше інформації про мене. Згодом я передала йому довідкові матеріали про свої лауреатські відзнаки — а їх більше десятка, серед яких на той час найдорожчими для мене були дипломи лауреата фестивалів українського сучасного і класичного романсу «Сміються, плачуть солов'ї» (1999 р.) та «Осіннє рандеву» (2004 р.). Передала ще щось біографічне...

А потім мене запросили до Академії. Там мене знову зустрів уже згадуваний чоловік — академік Володимир Анатолійович Єговкін. Зайшли до президента Академії Олексія Федоровича Оніпка. Виявилося, що тут мене знають, і досить давно. Слухали, читали про мене в газетах. До речі, «Голос України» років півтора тому писав про мене, за що велике спасибі. Особисто президент Академії тоді навіть поставив у програвач компакт-диск із записами моїх пісень. З'ясовується, їх люблять і такі поважні люди, як академіки.

Зокрема, і пісню «Припадаю до коня». Це — пісня-балада зі своєю незвичайною історією. Одного дня її як прем'єрну пісню передавало Національне радіо. Люди почули. Почула і одна з найкращих подруг Раїси Кириченко, теж Раїса, але Василівна: «Раїчко, вітаю тебе з такою гарною прем'єрою!» — «Якою?» — «Та з піснею «Припадаю до коня»! Щойно радіо передавало». — «То не я співала... То — Оксана Калінчук!». «Та твій голос!» «Мій та не мій. Я її теж із задоволенням заспівала б. Якщо Оксана не заперечуватиме». Я не заперечила.

Так от, в Академії тоді я розповіла про свою педагогічну роботу — а я вже одинадцятий рік викладаю вокал у Центрі дитячої творчості Святошинського району. Повідала я тоді й про свою концертну діяльність. Завершилася зустріч невеликим імпровізованим концертом, який, я відчула, всім сподобався.

От, власне, і весь початок. А далі були ще якісь фестивальні відзнаки, я взяла участь у низці всеукраїнських мистецьких фестивалів — музичному телерадіофестивалі «Мелодії Південного Бугу», в міжнаціональному фестивалі мистецтв «Зелений Гай» та інших, але вже ще і як член журі з вокалу. Мала кілька успішних, з цілими оберемками квітів, виступів на сцені Палацу спорту, в Палаці «Україна», на інших сценічних майданчиках Києва... Життя йшло собі своєю чергою.

І раптом — запрошення до Будинку актора. Виклик на сцену. А поруч — Володимир Гришко... Олександр Василенко... І президент Академії Олексій Федорович Оніпко щось урочисто зачитує і вручає нам дипломи почесних академіків, квіти. Я бачила, як шанобливо приймали ці дипломи Володимир Гришко, Олександр Василенко, сама була збентежена... І зрозуміла, що такі дипломи — це своєрідна шана і атестація успіхів митця на певному етапі. Але для мене це, очевидно, ще й академічний квиток у завтрашній день, до нових мистецьких сходинок і вершин, та й до чергового творчого звіту перед уже рідною Українською академією наук.

— А що в найближчих планах?

— Студія «Українська музика» готує до випуску альбом з двадцяти моїх пісень, який вийде під назвою «Я так очікую тепла...». Там пісні на слова Дмитра Луценка, Леоніда Федорука, Вадима Крищенка, Юрія Титова, Ніни Шаварської... У Палаці культури СБУ 15 грудня має відбутися мій сольний концерт «Іду до вас з любов'ю». А найближчими днями ми, сподіваюся, проведемо гала-концерт лауреатів третього Київського фестивалю мистецтв ровесників Незалежності. Це мій клопіт і як члена журі, і як члена правління Всеукраїнського доброчинного фонду «Ровесники Незалежності».

А трішки далі — чергова атестація учнів мого вокального ансамблю «Диво Калинове», маю вже своїх учнів — лауреатів республіканських фестивалів.

— Може, і ваша педагогічна робота з дітьми є часткою ваших заслуг в очах Української академії наук?

— Можливо. Як зазначив сам президент Академії, вони відзначали мій талант і мої заслуги в розвитку українського національного вокального мистецтва, розбудові незалежної України. І за це я їм щиро вдячна.

— Що ж, нам залишається тільки побажати вам нових успіхів і у вашій педагогічній діяльності — в роботі з маленькими мистецькими зірочками України, і успіхів та визнання вашого справді неординарного національного таланту на державному рівні. І нам буде приємно згодом ще не раз зустрітися з вами вже в новій іпостасі.

— Це воля Божа!

— Бог вам все дав, і ви справдили його сподівання. А от із земними богами трішки складніше?

— Поживемо, побачимо...

— Щасти вам!

Федір КЛУБНИЙ.

Іван Франко, родич царського генерала

(Єлисаветградські друзі Каменяра)

В одному листі Михайла Коцюбинського до мецената Чикаленка є такі рядки: «А зі Львова пишуть мені про Франка. Два місяці просидів в Одесі та все шукав у домі генерала Федоровського замурованих Ол. Грушевським рукописів, які мають вернути йому здоров'я. Сумно все це».

Лиш кілька рядків, а скільки за ними невідомого! Які рукописи мав на увазі Коцюбинський і чому вони повинні були повернути здоров'я Франкові? Чого рукописи опинилися в Одесі, коли Франко жив у Львові? І, нарешті, хто цей генерал Федоровський?

У примітці до листа сказано: «Федоровський Микола (1838—1918 рр.) — український публіцист і громадський діяч, один з організаторів театрального гуртка в Єлисаветграді. Свояк І. Франка».

Історикам прізвище Федоровського знайоме. Хоча увагою його не дуже халують. А тим часом у 60—70 роках XIX століття в Єлисаветграді навряд чи була людина, популярніша за нього.

Микола Федорович Федоровський молодим офіцером прибув на службу в уланський полк до Єлисаветграда. Саме тоді в Україні прогресивна інтелігенція почала створювати недільні школи для простолюду. В Єлисаветграді таких шкіл відкрили дві. Микола Федорович на власні кошти придбав дім на вулиці Олексіївський (тепер Гагаріна) і організував там у 1867 році ремісничо-грамотне училище. Це була перша професійна школа в Російській імперії, прообраз теперішніх СПТУ.

Потім Микола Федоровський подружився з братами Тобілевичами, Марком Кропивницьким, Петром Ніщинським. Друзі створюють хор любителів української пісні, драмгурток, влаштовують добродійні спектаклі. У 1876 році М. Федоровський переїздить до Одеси.

Ще одним знайомим Івана Франка у Єлисаветграді був міський землемір Павло Рябков, історик, етнограф, археолог, фотограф. З його ініціативи в місті збудовано публічну бібліотеку.

Але повернімось до Федоровського. У лютому 1885 року Іван Франко прибув до Києва, познайомився з Ольгою Хоружинською. Вони домовилися про листування. В одному з листів Франко (29 вересня 1885 р.) пише: «Ви згадуєте про свого родича, який живе в Одесі». Родичем тим був генерал Іван Федоровський, дід Ольги. Генерал був дідом Миколи Федоровського. Коли у травні 1886 року в Києві обвінчалися Ольга Хоружинська з Іваном Франком, Микола Федоровський, брат Ольги, став свояком письменника.

Одесою і Федоровськими Франко цікавився не випадково, а через обставини, що склалися навколо його особи. Іван Якович був письменник, історик, філософ, публіцист. І — революціонер. За це із Львівського університету його відраховують, тричі кидають за грати. А коли він закінчив Чернівецький університет, а потім у Відні захистив докторську дисертацію, його не допустили до університетської кафедри у Львові.

Тож зрозуміло, чому Франко намагався налагодити зв'язки з Одесою. В Одесі тоді перебував ще один знайомий Франка: М. Комаров — бібліограф, критик, фольклорист. На ім'я останнього Франко писав: «Півтора року тому на руки молодого Тобілевича прийшов був із Одеси лист, де було сказано, що для декого пожадана річ, щоб я обійняв доцентуру української літератури». Ці рядки потребують коментарю.

У ці роки в львівському університеті навчався син Івана Тобілевича (Карпенка-Карого) Юрко. «Молодий Тобілевич», як його називає в листі Іван Якович, деякий час жив у сім'ї Франка, адже студенту важко знайти в чужому місті житло. Сім'я письменника дала притулок юнакові, хоч сама жила у вкрай поганих умовах.

Отож на Одесу Франко поклав певні надії. Але тим надіям так і не судилося справдитися.

Тим часом Іван Якович працював над історією української літератури. Невдовзі він познайомився ще з одним із трьох братів Тобілевичів: у 1905 році до Львова приїхав Микола Садовський. Звичайно, їхні розмови торкалися Франкової «Історії...»: Іван Якович збирав до неї документи. Очевидно, за порадою Садовського Франко пише листа київському філологу й історику Василю Доманицькому, який у той час перебував у столиці Росії: «Є там десь у Петербурзі українець генерал Алексеєв, у якого має бути копія оповідання про Уманську різню 1768 р.».

Невідомо, що відповів Франкові Доманицький. Але на листі Франка проти прізвища Алексеєва рукою Доманицького написано: «Єлисаветград». Бо генерал Василь Алексеєв тоді жив там.

Важко з'ясувати, в яких стосунках між собою були генерал Алексеєв, Грушевський та генерал Федоровський. Але те, що якість спільні інтереси єднали їх, безперечно. Можливо, про ті відносини знав і Доманицький і тому не поспішав з відповіддю Франкові. А він шукав нагоди зустрітися з Алексеєвим. Зробити це було непросто: щоб відлучитися зі Львова, потрібно брати дозвіл влади (Галичина входила до Австро-Угорської монархії).

І все-таки Іван Якович вирвався в Україну. Він виїхав зі Львова нелегально, з паспортом на чуже ім'я. Ця обставина, певне, і ввела в оману дослідників. У збірнику «Іван Якович Франко у спогадах сучасників» та деяких інших книжках вказано, що восени 1909 року письменник лікувався в Одесі, а по дорозі звідти заїхав до Києва. Насправді ж Франко прибув до Києва у квітні 1909 року, на похорон П. Косача (батька Лесі Українки).

Письменник перебував у Києві близько трьох тижнів. Знову зустрівся з Миколою Садовським. Микола Карпович зробив подарунок своєму львівському другові, запросивши його на спектакль за п'єсою Франка «Украдене щастя» у своїй постановці.

Тим часом Франко вирішив продовжити пошуки документів про Уманську трагедію 1768 року. Для цього треба їхати до Єлисаветграда, до генерала Алексеєва... І Франко таку поїздку здійснив. І не лише рукописи вабили його. А й рідкісна можливість побувати на землі друзів — братів Тобілевичів, зустрітися з М. Кропивницьким, давнім приятелем П. Рябковим. Жодна із зустрічей, імовірно, не відбулася. Генерал Алексеєв переїхав до Одеси і разом з ним туди «помандрували» рукописи. Рябков жив тоді у Тирасполі, а Кропивницький — у Бобринці.

Тому Франко досить швидко залишив Єлисаветград і повернувся до Львова. Але думка про те, що рукописи не належать йому, кликала письменника до дій. І восени він, знову нелегально, їде до Одеси, сподіваючись заволодіти документами й полікуватися. Як видно з листа Коцюбинського, здоров'я Івану Яковичу вернули не лише куяльницькі грязі, а й рукописи.

Чому ж про приїзд Франка до Єлисаветграда не сказано у спогадах Садовського, Саксаганського, інших авторів? Зрештою, це зрозуміло, ім'я Франка заборонялося навіть вимовляти у царській Росії. Якщо Франко їздив до Києва і Єлисаветграда таємно, нічого дивного немає в тім, що це не висвітлено у літературі. Дослідники неохоче беруться за «темні плями». Тому так багато наплутано у вивченні поїздки Франка до Києва у 1909 році, майже нічого невідомо про візит його на береги Дніпра у 1907 році.

Важко сказати, як рукописи потрапили в дім Федоровського і яким чином їх там «замурував» О. Грушевський. Безумовно, свояк Франка не міг приховати від письменника те, що той розшукував тривалий час. Але рукописи Франко так і не знайшов. Поки що цей факт з його життя залишається таємницею.

Юрій МАТІВОС,
краєзнавець.

Кіровоград.

Дитинство — з книжкою

Це лейтмотив регіонального фестивалю дитячої книжки «Дітям Поділля — книжку XXI століття», який провела хмельницька обласна бібліотека для дітей разом із управлінням культури та обласною організацією Національної спілки письменників.

Свої книжки показали столичне видавництво «Веселка», «Теза» (Вінниця), «Ранок» (Харків), тернопільські «Джура», «Навчальна книга-Богдан», «Підручники та посібники», хмельницькі «Поділля» та «Еврика». На фестиваль запросили і подільських письменників.

Під час акції можна було ознайомитись із останніми друкованими новинками й одразу їх придбати. Покупки зробила й бібліотека. Вона намагається постійно поповнювати фонди. Але на рік обласна бібліотека отримує трохи більш як 4 тисячі гривень для придбання нової літератури. Значна частина цих коштів іде на передплату періодики. Отож, хоч би які цікаві були пропозиції видавництв, часто вони недоступні для бібліотечної системи.

Утім, бібліотека пишається своїми фондами, де є практично вся дитяча класика. У маленьких читачів є вибір — було б лише бажання читати. А в тому, що воно є, переконали переможці конкурсу на звання «Кращий читач року». Вони отримали грамоти і подарунки з рук видавців та авторів книжок. Діти й самі спробували себе в ролі авторів та видавців: з червня бібліотека проводила регіональний етап конкурсу на кращу книжку-саморобку.

Ірина КОЗАК.

Хмельницький.

На знімку: придбати першу в житті книжку змогли і найменші учасники фестивалю.

Фото автора.

Попит є!

Це підтвердила й перша на Полтавщині виїзна виставка-продаж україномовних книжок, яка відбулася в Решетилівці, у тамтешньому центрі культури і дозвілля «Оберіг». Виставку ініціювало управління у справах преси та інформації Полтавської ОДА, а підтримав магазин «Планета», чи не єдина у Полтаві книгарня, що торгує українськими книжками, в тім числі й місцевих авторів.

Виставка показала, що в глибинці не згас інтерес до рідного слова. А найкращими покупцями були старшокласники! Планується провести ще кілька таких виставок у райцентрах області.

Віталій СКОБЕЛЬСЬКИЙ.

Полтавська область.

НЕПОВТОРНИЙ МУЗИЧНИЙ ДІАМАНТ

■ СВІТОВА ПРЕМ'ЄРА В КИЄВІ

Найяскравішим культурним проектом нинішнього року в Україні стане симфонічне Євангеліє «Звершилося» видатного композитора сучасності Алемдара Караманова. Ця світова прем'єра відбудеться 13 грудня в Національному палаці мистецтв «Україна» за підтримки секретаріату Президента, Державного управління справами. Серед організаторів також Національна радіокомпанія України, Києво-Могилянська академія й творча агенція «Простір музики».

Алемдар Караманов належить до музичних дисидентів. В СРСР його творчість ігнорували. Тому він усамітнився на все життя у рідному Сімферополі. Та й там від колишньої влади не мав підтримки, часто жив за межею бідності. А за кордоном його назвали «нормальним генієм».

Кількість творів Караманова вражає. В його доробку 24 симфонії, Реквієм, Меса, три фортепіанні, два струнні концерти, три струнні квартети, багато інструментальної, вокальної і камерної музики, музики до кінофільмів («Звичайний фашизм» та інші).

«Я людина, в якої не буде послідовників, — каже композитор. — Бо в моїй музиці живе повнота космічного сприйняття. У моїй музиці звучить відкритий космос. Те, що я написав, було написано як одкровення. Я справді отримав одкровення з небес, і дуже скрупульозно, обережно ставився до цього матеріалу: він такий простий і ясний, такий потужний і світлий!»

Симфонічне Євангеліє «Звершилося» — твір, аналогів якому немає у світі. Його виконання в Україні — подія планетарного масштабу. Органічне поєднання авторської музики та відеоряду, вражаюче звучання, сучасне світлове оформлення, новаторські художні ідеї підпорядковані одній меті: нагадати суспільству про невмирущі людські цінності. Серед виконавців симфонічного Євангелія — Академічний симфонічний оркестр Національної радіокомпанії України, народна хорова академічна капела «Почайна» Києво-Могилянської академії, Академічний хор імені П. Майбороди Національної радіокомпанії України, хор хлопчиків та юнаків Національної музичної академії імені П. Чайковського, хорові колективи християнських конфесій.

Ці колективи об'єднав художній керівник капели «Почайна» Олександр Жигун (він, між іншим, заслужив у «нормального генія» найвищу оцінку). Симфонічне Євангеліє — один із музичних циклів, за виконання яких О. Жигуна висунуто на здобуття Шевченківської премії.

«До творчості Караманова ми йшли поступово, через музику українських композиторів, — каже Олександр Іванович. — Двадцять років тому починали з Веделя, Березовського, Бортнянського. Вокально-симфонічна музика — критерій культури народу, бо це велика школа, великі традиції. Хоча майже 400 літ традиції православ'я у релігійній музиці забороняли використовувати симфонічні інструменти.

Тому ми почали з вивчення відомих західних творів: виконали «Реквієм» Моцарта, «Реквієм» Керубіні, Месу Гайдна. Водночас порівнювали: який на цьому етапі був стан української культури. Ці паралелі дуже цікаві: Моцарт—Ведель, Березовський—Моцарт—Гайдн. Ми здійснили цикли «Духовна музика Європи» — від XVIII століття до сучасності. Працювали й із сучасними композиторами.

Ці пошуки привели нас до Караманова. Ми перші у світі виконали його Реквієм, написаний 1971 року. Я стверджую, що він перший серед слов'янських композиторів написав Реквієм.

Саме Державний симфонічний оркестр України і капела «Почайна» вперше в Україні виконали Stabat Mater Караманова — успіх був величезний. Караманов писав: «Це виконання перевершує всі, які були досі. У тому числі й англійське».

— Сорок літ не виконувалося симфонічне Євангеліє «Звершилося», — продовжує Олександр Жигун. Це чотири симфонії, поєднані в музичний цикл. Тут відтворено через музику буття Господнє на землі. Звершилося, тобто Сталося те, що задумав Бог-отець.

Василь ЗАКРЕВСЬКИЙ.

■ **НОВИНИ**

Перша екскурсія — болгарською

Запорізька область. ***До 145-річчя переселення болгар до Таврії Бердянський краєзнавчий музей відкрив експозицію «Болгарський дім».***

Як розповіла директор музею Людмила Ноздріна, задум підтримали в болгарській громаді, на кафедрі слов'янського мовознавства педуніверситету та в міськвиконкомі. Але від ідеї до втілення минули роки. Адже розшукати старовинні речі нині важко. Лише цього року музей провів п'ять етнографічних експедицій до сіл Трояни, Андріvка, Софіївка, Полоузівка, Луначарське Бердянського району. Десятки людей поділилися сімейними реліквіями. Особливо цінні експонати передали родини Тельчарових, Малярчуків та Пастирєвих.

І все ж повного набору предметів домашнього вжитку та вбрання часів переселення болгар на південь України не вдалося знайти, тому обрали компромісний варіант, який отримав умовну назву «Житло моєї прабабусі». У зрізі будинку, вкритого овальною черепицею-татаркою, з розмальованим фронтоном, відтворено картину побуту початку 50-х років XX століття. Це той період, коли в оселях ще співіснували старовинні речі та предмети нової цивілізації, як, скажімо, мідний казан (бакир), дерев'яне корито для тіста (нушкула) та батарейковий радіоприймач. Кожний експонат має свою історію і часом його цінність визначається не лише пізнавальним значенням, а й складністю пошуків. Така, приміром, угріпка — дерев'яна лопаточка для зчищання тіста. А найбільше захоплює відвідувачів виставка рушників. Від українських вони відрізняються і манерою вишивання, й тим, що зіткані з куприни — ниток тутового шовкопряда.

Перша екскурсія за бажанням відвідувачів була проведена болгарською мовою, і всі її добре розуміли. Цією мовою в музеї спілкуватимуться зі студентами слов'янського відділення філфаку Бердянського педуніверситету та етнічними болгарами.

Микола МАНЬКО.

Премія «Степового орла»

Кіровоград. Експозиція творів претендентів на здобуття обласної премії з образотворчого мистецтва та мистецтвознавства імені Олександра Осьмьоркіна відкрилася у художньо-меморіальному музеї художника.

Щорічна премія встановлюється у трьох номінаціях: «Національна традиція», «Новітні спрямування» та «Мистецтвознавство й історія мистецтв». Нині в залах музею експонуються кращі твори кіровоградських художників. Переможців визначатимуть восьмого грудня, в день народження Олександра Осьмьоркіна. Їм буде присуджено звання Лауреата, вручено диплом та почесну відзнаку — скульптуру «Степовий орел» і грошову премію.

Олег БОНДАР.

Охорона теж співала

Понад 100 учасників зібрав традиційний конкурс «Талант» у **Кам'янці-Подільському** на Хмельниччині. Змагалися солісти у номінаціях популярна музика, авторська пісня, на сцену виходили рок-гурти, вокальні ансамблі — дуети, тріо, було чимало реппроектів. Володарем гран-прі стала Марина Сус, вихованка заслуженого працівника культури України Тамари Плющ. Взагалі, в місті працює чимало талановитих музичних наставників — Любов Мартинюк, Ольга Боднар, Борис Шликов, Олег Швець, Юрій Савчук, Віталіна Савінська.

Голова «Студентського братства», член журі конкурсу Руслан Голубіцький зауважив, що хлопцям із загону охорони, яку для годиться виставили в міському Будинку культури, роботи у дні конкурсу не було. Хіба що — підспівувати!

Вл. інф.

■ **ГАСТРОЛІ**

«Підкову…» везуть до Естонії

Івано-Франківськ. Обласний театр ляльок імені Марійки Підгірянки вперше їде на гастролі в Естонію. Лялькарів запросило тамтешнє Українське земляцтво. Прикарпатці повезуть до Естонії виставу «Підкова на щастя» за творами Івана Франка (постановник Володимир Данилець). Гастролі триватимуть 10 днів.

На знімку: сцена з вистави.

Дарина НАЗАРЧУК.
Фото автора.

Нестор і Дем'ян

■ **ЕТЮД**

Це ж вам не Чук і Гек! Але праслов'янські — праукраїнські імена, винесені в заголовок, та багато інших не те що виходять, а випали з вжитку, як знак забуття генетично-родового коду в топоніміці, в побуті, в лексиці й фразеології. Прикро!

Адже такі імена водилися й побутували на моїй пам'яті навіть у зросійщеній «Новоросії», як називала царська бюрократія колишнє Дике Поле, відвойоване в турків. Бо з кінця VIII — на початку XIX століття воно заселялося не лише росіянами-суднобудівниками з Воронежа, Іжори, Петербурга для будівництва кораблів Чорноморського флоту, а й хліборобами з малоземельних губерній України. В першу чергу — полтавцями. Тому одне з найдавніших поселень в межиріччі Інгула та Інгульця, на водорозділі басейнів Дніпра й Південного Бугу, звалося поперва Полтавка, з'явившись 1821 року.

Переїхавши на нові з правіку незаймані землі Дикого Поля, переселенці встигли побити лунки на одвічному пиріїщі, посадили кавуни й дині, бо піднімати цілину і сіяти житопшеницю, ячмінь і овес було вже пізно: літо!

На їхній подив, баштани вродили незвозимі! Так що кавуни й дині лишилися під першим снігом. Отоді й перейменували Полтавку — на Баштанку.

Полтавці — стовбова, коренева група українства — виявилися непоступливими перед політикою зросійщення, твердими у збереженні мови й традицій, культури й побуту. Берегли й імена: мої баби й тітки були Веклами, Папками, Федорами, Парасками, Марфами, Килинами, Яринами. Де ви тепер зустрінете такі імена? Назарами, Симками, Пимонами, Харитонами, Захарами, Матвіями були мої діди й прадіди, дядьки й хрещені батьки. А прадід мій, наприклад, трьох своїх синів-соколів назвав Микитою, Федотом і Митрофаном.

Чому ми втрачаємо такі імена? Чи не означає це наше відступництво від народних традицій? Давно з жалем і прикрістю думається про це.

Турбувало відступництво й наших попередників. Максим Рильський, Володимир Сосюра, Андрій Головко, Андрій Малишко, Олесь Гончар, Михайло Стельмах, Микита Шумило з болем говорили й писали про це. Але — марно...

Остап Вишня розповідав бувальщину, яка стала майже легендою. Приїздять вони з Максимом Тадейовичем та Андрієм Самійловичем у Яготин на відкриття полювання. Надівають болотяні чоботи, одягають маскхалати, підперезуються бурськими патронташами, повними набоїв з відповідним шротом.

Аж тут приходить із школи десятилітній школярик — син господарів тієї хати, в якій вони зупинились. Переступивши поріг, зачудовано дивиться на незвичних гостей, вбраних «по-бойовому», ще й з рушницями в руках! Дивиться, дивиться, а тоді:

— Дядьки! А качви тієї На озері! Коноплини не вткнеш! Їй-бо, правда...

— Підслухав, шибеник, у когось із дорослих, — сміється Максим Рильський. — Чи хтось тебе навчив покепкувати з нас?

— Сам бачив, — набурмосюється хлопчина.

А Остап Вишня нагинається над школяриком:

— Як тебе звати?

— Гаврило, — втерши носа, відповідає той зопалу, не зводячи погляду з рушниць.

— У якому ж ти класі?

— В третьому.

— А як же ти вчишся?

Хлопчина, глипнувши на Вишню, ще дужче похнюплюється, а потім тихо так та довірливо, немов йому одному звіряє якусь таємницю:

— Гидко, — і знову втирає носа.

Наші мисливці так і покотяться з реготу.

Може, й ви засмієтесь? Але не смійтеся. Краще подумаймо: чи можна уявити зараз «бузувіра» з пустушкою в роті, який ще тільки пузирі пускає і не злазить з маминих рук, щоб його звали Гаврило? Уявляєте? Я — ні. Ото ж то й воно! Все в нас то Владлени, то Вілени, то Гарики, то Ростики — на чуже переходимо без принуки. А ідентичність нації не лише в рідній мові, а й в іменах. А ми їх втрачаємо: соромимось чи що? В Європу ломимося, не пам'ятаючи свого роду й племені? Жаль-жаль...

Все в нас то Владлени, то Вілени, то Гарики, то Ростики — на чуже переходимо без принуки. А ідентичність нації не лише в рідній мові, а й в іменах. А ми їх втрачаємо: соромимось чи що?

Але, на щастя, трапляються й винятки. Днями, виписавшись із Феофанії, де пролежав, не виходячи надвір, два тижні в хірургії із запаленням пораненої в Берліні ноги, виводжу з гаража машину і помічаю на воротях малюків: висять гронами, ухопившись за прути, і зирять у двір. Малі й закушкані, бо вже перший морозець вибілив землю й траву.

Під'їжджаю до воріт і бачу їхні рум'яні від морозця щічки, цікаві оченята. А за ними — їхніх молоденьких мам і нянечок. Візочками й модерними колясками заблоковано виїзд. Можна подумати, що їх звезли з усієї Кончі-Озерної. Одна з нянь — висока й худорлява, але вельми привітна — вправно відчиняє ворота й каже мені, всміхаючись:

— Вас не було, а ми щодня з дітворою збираємо тут цілий дитсадок. Бо всі малюки тягнуться до ваших воріт. Вони ж у вас такі блакитні, ясні, аж очі вбирають!

Двійко карооких і рум'янощоких хлопчиків, дивовижно схожих між собою, стоять біля неї й не зводять з мене очей. Десь я бачив ці очі! Когось вони нагадують мені, дорогого і напівзабутого. Виходжу з машини. А хлопчики так само дивляться на мене, допитливо й цікаво вишнево-карими оченятами. У кого і де я їх бачив? Такі милі й знайомі очі!

— Як тебе звати? — нахиляюсь до старшенького. Погляд його яснішає, ніби легшає. І він після чималої паузи каже мені серйозно, майже суворо:

— Нестор! — і дивиться на мене без тіні усмішки.

Погляд його темно-вишневих очей важчає, дужче нагадує когось дорогого і любого мені. Бо саме такий погляд чув я на собі в рідкі хвилини щасливого спілкування. Але вони, ті хвилини, вислизають з моєї пам'яті, і я ніяк не пригадаю, хто ж то був?

«Нестор-Літописець — думаю собі. — Нестор Махно. Яке гарне ім'я!» А згадка тікає від мене і мучить мене: ось-ось ізгадаю! А воно — не згадується і край!

— А тебе? — звертаюсь до меншенького з такими самими вишневокарими, суто — українськими очима, темними, як ніч.

А низьке осіннє сонце із синього неба обливає хлоп'ят золотим промінням. Маля, ніяковіючи, тулиться до свого вишуканого візочка, на якому, очевидно, його привезли сюди, і мовчить. Зиркає на мене з-під лоба.

— Він ще малий, — каже няня. — Ходить і навіть бігає, але не розмовляє. А звуть його Дем'ян.

— Ого! — присідаю біля малого. — Цілий Дем'ян? Знай наших! — Хочу взять його на руки, а він випручується і міцніше тулиться до свого візка, ховає обличчя в його відкинутий сліпучо-білий верх. Не дається мені, чужому. А старший сам підходить і подає ручку, ніби пізнає чи хоче перехопити мою увагу. Інші мами і няні стоять осторонь од воріт, тримаючи своїх малюків за руки. Мовчать і дивляться, як мені здається, з нетерпінням, готові зараз же пустити діточок до воріт, бо ті весь час рвуться, простягають до них ручинята, не випускаючи сосок з ротиків.

А я ніяк не намилуюсь тими двома: обоє в новесеньких, чорних і лискучих комбінезонах з капюшонами, теплих, товстуватих, але навіть на вигляд легеньких, як пух. Ягоди на щоках в обох так і грають!

Здоровенькі, чисті і свіжі, якими буваємо тільки в ранньому дитинстві, коли ще над нами янголи літають і сам Господь Бог не зводить з нас приязного погляду, бо ми й справді ще безгрішні Його подоби.

— Чиї ж це? — тихо питаю няню.

— Гончареві правнуки, — каже вона гордовито.

І та гордість передається й мені, радістю наповнює мою душу! Хоч і давно вже, одинадцять років тому, навіки заплющилися прекрасні очі нашого літературного Генія, але ж на мене зараз дивляться аж четверо таких самих променистих, глибоких і розумних очей його правнуків! Вони знову явили світові безсмертні й прекрасні очі Олеся Гончара.

«Рід проходить і рід приходить, а Земля перебуває вовіки...» — сказав Еклезіаст.

Навіки сказав! Спасибі йому...

Олександр СИЗОНЕНКО.
Конча-Озерна, 3 листопада 2006 р.

■ **НОВІ ВИДАННЯ**

За тебе, свята земле

Досі є люди, та ще й на високих державних постах, які заперечують факт голодомору в Україні, не визнають ветеранів УПА борцями за незалежність. Відповідь таким діячам приготували буковинський історик Нестор Мизак та подільський письменник Василь Горбатюк, автори книги «За тебе, свята Україно», яка нещодавно вийшла у видавничому домі «Букрек» (Чернівці). Це вже п'ятий том в однойменній серії. У ньому, як і в попередніх, на основі аналізу архівних документів та спогадів досліджується боротьба народу за українську самостійну соборну державу. П'ятий том охоплює події XX століття на території колишньої Кам'янець-Подільської (нині Хмельницької) області.

Подоляни вписали вагому сторінку в історію української революції 1917—1920 років. Кам'янець був столицею Української Народної Республіки. Це мало настільки великий вплив на громадян краю, що вони масово ставали на захист молодої держави під час другого зимового походу армії УНР, у лавах загону «Орла» — Якова Гальчевського та інших отаманів-незалежників, а потім чинили спротив насильницькій колективізації.

Лише під час першої хвилі терору більшовики розстріляли на Поділлі 10 тисяч військових, політичних і культурних діячів, багато студентів заснованого 1918 року українського державного університету.

У книзі сотні документів: таємні телеграми та накази, спецзведення продрозверстки, акти виконання вироків «трійок» і сумні списки голодуючих мешканців десятків сіл, «реєстри» репресованих у 1937—1938 роках, десятки старих фотографій, які свідчать про нищення тисяч безневинних людей.

Ця книга надає стільки доказів правдивої історії, що вже важко цю історію заперечувати чи перекручувати. Тут не один онук знайде свого діда, а внучка — бабусю. І вперше ворухнеться юне серце: чим завинив мій народ? Після прочитання цього вагомого тому нове покоління матиме й привід для гордості: воно належить до народу, який так і не зуміла поставити на коліна совєтська репресивна машина. Провід ОУН «Поділля» мав розгалужену мережу осередків, які боролися зі сталінізмом до 1953 року. У книзі вміщено цілу серію повстанських листівок, акти, складені при арештах, адреси конспіративних квартир повстанців, фотознімки.

Наклад в тисячу примірників не залежиться. «Я б платив за цю книгу удвічі більше за вказану вартість, — сказав відомий подільський краєзнавець та історик 80-літній Борис Кушнір, — а ще стільки б давав тому вчителю, який би читав її дітям на уроках історії України».

Віра ШПИЛЬОВА.

ЗАКРИТЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
«АВТОМОБІЛЬНА КОМПАНІЯ ІСУЗУ, УКРАЇНА»
повідомляє про проведення позачергових загальних зборів акціонерів,
що відбудуться 16 січня 2007 року о 15.00
за адресою: м. Київ вул. Новокостянтинівська, 8.

Порядок денний:

1. Затвердження регламенту роботи загальних зборів акціонерів ЗАТ «АВТОМОБІЛЬНА КОМПАНІЯ ІСУЗУ, УКРАЇНА».
2. Затвердження звіту про результати розміщення акцій Товариства.
3. Доповідь щодо результатів діяльності Товариства у 2006 році.
4. Розгляд та затвердження бізнес плану Товариства на 2007 рік.
5. Прийняття рішення про збільшення Статутного капіталу Товариства
6. Прийняття рішення про додатковий випуск акцій.
7. Внесення змін до Статуту Товариства та затвердження нової редакції Статуту ЗАТ «АВТОМОБІЛЬНА КОМПАНІЯ ІСУЗУ, УКРАЇНА».
8. Затвердження Положення про ревізійну комісію ЗАТ «АВТОМОБІЛЬНА КОМПАНІЯ ІСУЗУ, УКРАЇНА».
9. Прийняття рішення про приведення штатної структури товариства до вимог чинного законодавства України.

Ознайомитись із документами, що пов'язані із порядком денним зборів, можливо за місцезнаходженням Товариства м. Київ вул. Новокостянтинівська, 8. Телефон для довідок (044) 207-05-51.

Реєстрація учасників зборів з 14.00 до 14.50. Для участі у зборах представникам акціонерів необхідно мати належним чином оформлене та засвідчене Доручення на право участі у зборах, та документ, що посвідчує особу.

ПРАВЛІННЯ

JSC «AUTOMOTIVE COMPANY ISUZU, UKRAINE»
Informs about extraordinary common meeting of shareholders,
which will be held on 16th of January 2007 at 3 PM
at the address 8 Novokonstyantinivska str. Kiev.

AGENDA

1. Approval of topics of extraordinary meeting of shareholders of JSC» AUTOMOBILE COMPANY ISUZU, UKRAINE».
2. Approval of report on closed (private) issuance of Company's shares.
3. Report of Company's activity results in 2006.
4. Approval of business plan of 2007 of the Company.
5. Statutory capital increasing decision-making.
6. Approval of decision to issue additional shares of the Company
7. Alteration to Company's Charter and approval of new JSC «AUTOMOBILE COMPANY ISUZU, UKRAINE» Charter.
8. Approval of JSC «AUTOMOBILE COMPANY ISUZU UKRAINE» Auditing Commission Provisions.
9. Decision-making on Company's stuff structure according to Ukrainian current legislation.

You can acquaint with the agenda documents by Company address: 8 Novokonstyantinivska str., Kiev, tel. +380 (44) 207-0551.

2:00 PM - 2:50 PM - participants' registration. Shareholders representatives should have correctly appostiled and notarized power of attorney and person confirmatory document to take part in the Meeting.

JV administration

В зв'язку з втратою Витягу про реєстрацію права власності на нерухоме майно № 10135017 від 20.03.2006 р. виданого ТОВ «Лючія» ЄДРПОУ 30199145, адреса: м. Київ, вул. Здолбунівська, буд. 7-А, Орендним підприємством Запорізьке міжміське бюро технічної інвентаризації вважати Витяг про реєстрацію права власності на нерухоме майно № 10135017 від 20.03.2006 р. виданого Орендним підприємством Запорізьке міжміське бюро технічної інвентаризації недійсним.

Товариство з обмеженою відповідальністю «Укргазтранс» зареєстровано Вишгородською РДА Київської області (код 31801920) повідомляє про свою ліквідацію. Претензії приймаються протягом одного місяця з дня оголошення по тел. 592-40-78 або за адресою: 01030, м. Київ-30, а/с-65.

Ухвалою господарського суду Чернігівської області (14000, м. Чернігів, проспект Миру, 20) від 27.10.2006 р. порушено провадження у справі №4/335Б про банкрутство Відкритого акціонерного товариства Макошинський завод «Сільгоспмаш» (код ЄДРПОУ 00236079, 15652, смт. Макошино, вул. Леніна, 70).

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Горбача Сергія Федоровича (14000, м. Чернігів, проспект Миру, 139, оф. 30, тел.: (067) 464-39-64), ліцензія АБ №116083 від 23.11.2004 р.

Вимоги кредиторів та заяви можливих санаторів приймаються протягом 30 днів з дня опублікування оголошення.

Господарським судом Київської області (01032, м. Київ, вул. Комінтерну, 16) за позовом Державної податкової інспекції у Києво-Святошинському районі Київської області винесено постанову про визнання банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру:

ТОВ «Віконт», код ЄДРПОУ 31288650, 08132, Київська обл., м. Вишневе, вул. Київська, 19 (постанова від 12 жовтня 2006 р. №301/14б-06);

ПП «Оптіма-Сервіс», код ЄДРПОУ 31425525, 08132, Київська обл., м. Вишневе, вул. Вітянська, 1, кв. 3 (постанова від 12 жовтня 2006 р. №299/14б-06);

ТОВ «Фірма «Харвест», код ЄДРПОУ 23242846, 08132, Київська обл., м. Вишневе, вул. Київська, 8-а (постанова від 31 жовтня 2006 р. №333/2б-2006);

ПП «Еко-Авто-Тітан», код ЄДРПОУ 31204543, 08132, Київська обл., м. Вишневе, вул. Щорса, 10 (постанова від 31 жовтня 2006 р. №332/2б-2006).

Ліквідатором банкрутів призначено ініціюючого кредитора ДПІ у Києво-Святошинському районі Київської області (08132, м. Вишневе, вул. Ломоносова, 34, тел.: (04498) 5-19-52).

Заяви кредиторів приймаються протягом тридцяти днів від дня опублікування оголошення.

Постановою Господарського суду Сумської області (40030, м. Суми, проспект Шевченко,18/1) від 23.10.2006 р. по справі № 7/96-06 Товариство з обмеженою відповідальністю «Сільхозсервіс» (адреса: 42240, вул. Низівська, 1, с. Ворожба, Лебединський район, Сумська область; код за ЄДРПОУ 32015437) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначений Удовенко Роман Петрович, ліцензія серія АА № 719777 від 29 січня 2004 року, видана Міністерством економіки та з питань європейської інтеграції України (40012, м. Суми, вул. Харківська, 122, 3-й поверх).

Господарським судом м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-Б) ухвалою від 14 листопада 2006 р. порушено провадження у справі №24/804-б про банкрутство ТОВ «Телерадіокомпанія «Мрія-ТВ» (04053, м. Київ, вул. Артема, 21, оф. 406, код ЄДРПОУ 33790240, р/р 26002300111654/980 в 1-й Київській філії АТ «ВАбанк», м. Київ, МФО 321637).

Ухвалою від 21 листопада 2006 р. розпорядником майна призначено Денисенко Віктора Михайловича (ліцензія серії АБ №271755 від 23.03.2006 р.), поштова адреса: 03113, м. Київ, пр-т Перемоги, 57, к. 1707).

Заяви кредиторів приймаються протягом 30 днів від дня опублікування оголошення.

Постановою Господарського суду Полтавської області від 26.10.2006 р. по справі №4/250 ТОВ «Будівельно-монтажне управління - 1» (39612, м. Кременчук, вул. Леніна, буд. 32/29, кв. 143, код ЄДРПОУ 32451158) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено Чорнокондратенко І. П. (39602, м. Кременчук, вул. В. Бойко, 13. оф. 12, ліцензія АБ №271565 від 01.12.2005 р.).

Заяви від кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Господарським судом Київської області (01032, м. Київ, вул. Комінтерну, 16) 03.10.2005 року порушено провадження у справі № 231/11б-05 про банкрутство Сільськогосподарського товариства з обмеженою відповідальністю «Світанок» (09220, Київська обл., Кагарлицький район, с. Горохове, вул. Загоруйка, 10А, код ЄДРПОУ 04259386), 10.11.2006 року введена стадія розпорядження майном та розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Кіцула С. Б., ліцензія серії АВ № 081007 від 26.04.2006 р.; 02097, м. Київ, вул. Лісківська, б. 28, кв. 15, тел. моб. 8 067 295-08-03.

Господарський суд Харківської області постановою від 16.11.2006 р. по справі № Б-19/148-06 визнав ПРИВАТНУ ФІРМУ «АЗОТМАШСЕРВІС» (код ЄДРПОУ 30139353) банкрутом і розпочав ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено Кривоноса Володимира Костянтиновича.

Заяви кредиторів приймаються протягом 30 днів від публікації оголошення за адресою: 61024, м. Харків, вул. Чайковського, 8, кв. 3.

Постановою Господарського суду Харківської обл. (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 8-й під.) від 30.10.06 р. по справі № Б-24/122-06 мале приватне підприємство «Берізка» (ЄДРПОУ 21259570, Харківська обл., смт Нова Водолага, вул. 40 років Перемоги, 86) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначена Погоріла О. І. (ліц. АБ № 176216 від 07.09.05 р., тел. (057) 720-23-45).

ЗАТ «Підприємство «Культтовари»

повідомляє, що позачергові загальні збори акціонерів відбудуться 16 січня 2007 р. о 15:00 в актовому залі підприємства за адресою: 18008, м. Черкаси, вул. Хоменка, 17.

Реєстрація учасників з 14:00 до 14:45 у день і за місцем проведення зборів.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

1. Про отримання кредиту в АКІБ «УкрСиббанк» та передачу нерухомого майна ЗАТ «Підприємства «Культтовари» (комплексу нежитлових будівель по вул. Хоменка, 17 в м. Черкаси) в іпотеку АКІБ «УкрСиббанк» в забезпечення кредитних зобов'язань ЗАТ «Підприємство «Культтовари» по кредитному договору з АКІБ «УкрСиббанк».
2. Про затвердження рішення наглядової ради про отримання кредиту в АКІБ «УкрСиббанк» комплексу по вул. Хоменка, 17, м. Черкаси.
3. Про затвердження повноважень Голови Правління ЗАТ «Підприємство «Культтовари» на підписання кредитного договору та договору іпотеки.
4. Перевибори органів управління ЗАТ «Підприємство «Культтовари» .

Детальніше ознайомитися з питаннями порядку денного зацікавлені особи можуть за адресою: 18008, м. Черкаси, вул. Хоменка, 17, бухгалтерія, тел.: 63076011, 63-74-13.

Для участі у зборах акціонерам необхідно мати при собі документи, що посвідчує особу, представникам акціонерів - доручення, оформлене згідно чинного законодавства.

Правління.

Хмільницька ОДПІ інформує, що господарським судом Вінницької області (21036, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 7):

- визнано банкрутом та ст. 52 Закону України «Про банкрутство» по справі №10/186-06 Приватне підприємство «Аркада» (22050, Вінницька обл., Хмільницький район, вул. Польова, 47), кодЄДРПОУ 32074843.

Розпорядником майна призначено Хмільницьку об'єднану державну податкову інспекцію (Вінницька область, м. Хмільник, вул. Леніна,29);

- визнано банкрутом за ст. 6 Закону України «Про банкрутство» по справі №5/413-06 Товариство з обмеженою відповідальністю «Агро-Технік Воронівці» (22034, Вінницька область, Хмільницький район, с. Воронівці, вул. Пушкіна, 1), код ЄДРПОУ 20045890.

Розпорядником призначено арбітражного керуючого Капітонова Віктора Вікторовича (м. Коростишів Житомирської області, ліцензія АБ №630031 від 10.11.2003 р.).

Претензії кредиторів приймаються протягом тридцять днів від дня опублікування оголошення

Господарський суд м. Києва (м. Київ-30, вул. Б. Хмельницького, 44-в) постановами:

- від 03.10.2006 р. №23/431-б визнав Приватне підприємство «Агромир», код ЄДРПОУ 31483037, 03127, м. Київ, пр-т 40-річчя Жовтня, 100/2, банкрутом;

- від 04.10.2006 р. №23/446-б визнав Товариство з обмеженою відповідальністю «Торговий дім «Легіон», код ЄДРПОУ 32911109, 02088, м. Київ, вул. Промислова, 2, банкрутом;

- від 02.11.2006 р. №15/586-б визнав Товариство з обмеженою відповідальністю «Будинок книги», код ЄДРПОУ 31986409, 03083, м. Київ, провулок Моторний, 17, банкрутом.

Ліквідатором банкрутів призначено ДПІ у Голосіївському районі м. Києва (ініціюючого кредитора).

Господарським судом Вінницької області (21000, м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 7) порушено справи про банкрутство:

— справа № 10/162-06 до СТОВ «Добробут» с. Михайлівна (23633, с. Михайлівка, Тульчинського району, Вінницької області, код ЄДРПОУ 03734582). Розпорядник майна — Міщишин М. О. (м. Вінниця, ліцензія АА № 779293 від 01.10.2004 р.);

— справа № 10/167-06 до СТОВ «Шпиківське» смт. Шпиків (23614, смт. Шпиків, Тульчинського району, Вінницької області, код ЄДРПОУ 03732821). Розпорядник майна — Лещенко А. М. (смт. Турбів, Липовецького р-ну, ліцензія АА № 484190 від 20.01.2006 р.).

Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Постановою Господарського Суду Запорізької області (69001, вул. Шаумяна, 4, м. Запоріжжя) від 20.11.2006 р. визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру стосовно Комунального житлово-експлуатаційного підприємства (71503, м. Енергодар, Запорізької області, вул. Комсомольська, 4, р/р 26008055874101 у ЕФ Запорізького РУ «ПриватБанку», код за ЄДРПОУ 30925303). Ліквідаційну процедуру відкрито відповідно до статті 51 Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом». Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Потапова Олександра Олександровича (ліцензія № 779120 від 25.06.2004 р.). Претензії кредиторів приймаються ліквідатором в місячний термін з дня публікації даного оголошення за адресою: 71500, м. Енергодар, Запорізької області, а/с 118.

Господарський суд Черкаської області (м. Черкаси, бул. Шевченка, 307) порушив справу № 01/5314 про банкрутство Сільськогосподарського товариства з обмеженою відповідальністю «Матусів», адреса: 20630, Черкаська обл., Шполянський р-н, с. Матусів; п/р 260055738, в ЧОД АППБ «Аваль» м. Шпола, МФО 354411; код ЄДРПОУ 03790480).

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Білеру Олега Вікторовича: 18030, м. Черкаси, вул. Чигиринська, 13, а/с 2956, тел. (0472) 38-29-77; ліцензія АА № 783030 від 17.03.2004 р.

Заяви кредиторів та санаторів приймаються господарським судом протягом тридцяти днів від дня опублікування оголошення.

Господарський суд Донецької області повідомляє про підготовку матеріалів на обрання безстроково, судді Ломовцевої Наталії Вікторівни, яка була призначена Указом Президента України від 06.06.2002 р. № 513/2002 на посаду суддів господарського суду Донецької області строком на п'ять років.

Господарський суд м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-б) постановою по справі №23/117-б визнав банкрутом та відкрив ліквідаційну процедуру ТОВ «Спецінпром компанія» (02183, м. Київ, вул. Кібальчича, 3-б, к. 8, код 33444932, рах. №26009485031 в ФДК ВАТ «Інпромбанк», МФО 322863).

Ліквідатором підприємства призначено Щербаня О. М., ліцензія АБ №271582 від 30.11.2005 р., поштова адреса: 01030, м. Київ, а/с 157.

Господарський суд Чернівецької області відповідно до пункту 2 статті 2 Закону України «Про порядок обрання на посаду та звільнення з посади професійного судді Верховною Радою України» від 18.03.2004 року № 1625-IV повідомляє про підготовку матеріалів на обрання суддею господарського суду Чернівецької області безстроково - Ковальчук Тетяни Іванівни, яка була призначена на посаду судді строком на п'ять років, Указом Президента України № 513/2002 від 06 червня 2002 року.

КУРІНЬ

СУБОТА, 2 ГРУДНЯ 2006 ■ № 229 (3979)

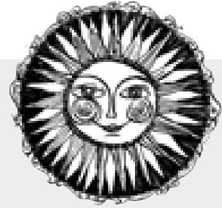

3 грудня в Україні буде хмарно з проясненнями. Істотних опадів не передбачається. Місцями тумани. Вітер північно-західний із переходом на південний, 3—8 м/с. Температура вночі від 2 морозу до 3 тепла, у Карпатах і на Прикарпатті місцями до 6 морозу; вдень 4—9 тепла, на крайньому півдні та заході країни до 12 градусів вище нуля.

ЦЬОГО ДНЯ

2 ГРУДНЯ

■ *1805. Битва під Аустерліцем (тепер м. Славков, Чехія). Російсько-австрійські війська зазнали поразки від французьких.*

■ *1863. Прем'єра опери С. Гулака-Артемовського «Запорожець за Дунаєм».*

■ *1906. Народився письменник Ярослав Гримайло.*

■ *1918. Раднарком Радянської Росії ухвалив рішення про ліквідацію в країні іноземних банків.*

■ *1923. Народився ідеолог перебудови в СРСР Олександр Яковлєв.*

■ *1925. У Харкові почала виходити газета «Комсомолець України» (згодом — «Молодь України»).*

■ *1942. У Чикаго (США) група вчених на чолі з Енріко Фермі вперше здійснила на практиці ядерну ланцюгову реакцію.*

■ КАРИКАТУРИСТ ПРОДОВЖУЄ ТЕМУ

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Мал. Вадима СИМИНОГИ.

Комп'ютерне ха-харакірі

Пам'ятаєте знамениту рубрику «Страшне перо не в гусака»?.. Так от, інтелект комп'ютера, його перекладацькі здібності запросто можуть заткнути за пояс будь-якого писаку. Не вірите?! Тоді в рубриці «Машинна логіка» читайте:

Оригінал	Переклад
● усі здивовано розглядали високоповажного урядовця	все изумленно рассматривали достопочтенный член правительства
● *брати Клички*	*брать Клички*
● правова культура ще шкутильгає	правовая культура еще ковыляет
● *Михайло Рябець*	*Михаил Рябчик*
● рекомендації Кабінетові Міністрів	рекомендации Кабинетных Министров
● *побився об заклад*	*побился об учреждение*
● «ти куди це привселюдно голову встромив?»	«ты куда это публично председателя вонзил?»
● *чемпіон з важкої атлетики*	*чемпион из трудной атлетики*
● прокатний стан	прокатное состояние
● *захват літаків*	*восторг самолетов*

Зібрала Софія СЛАВИНСЬКА.

■ СІМ МІШКІВ ГРЕЧАНОЇ ВОВНИ

«Пойняв?!.»

Фракція найчисельнішої партії Берега Рябкової Кістки внесла до місцевого хуралу закон «Про поняття».

Нині громадяни, розкусивши передвиборний лозунг партії «Покращення життя вже сьогодні!», з трепетом очікують прихід у країну «понятного» завтра.

З думкою про майбутнє

Щоб убезпечити підростаюче покоління від згубного впливу одноруких бандитів, у Березі Рябкової Кістки прийнято економічно обгрунтоване рішення: школи, розташовані на відстані 150 метрів від гральних автоматів, ліквідувати.

■ МІНІ-БАЙКИ

Всім не догодиш

Щоби прикрасить місто,
збився з ніг.
А двірники бурчать на мене.
Сніг.

Незрадливий тролейбус

Шановне панство!
Сестри та брати!
Хоч ви мені
настановили роги,
Однак я не збиваюся
з дороги,
Що вказують
її вожді Дроти...

Успадкував колекцію кактусів

Не смійся. Пораду
дай краще по ділу,
Як вигнати з цього
колюччя текілу...

Сергій КОВАЛЬ.

■ ДОШКА ПОШАНИ

ЧУ-95, ЧУ-92, ЧУ-76...

Юрій Бойко, міністр палива та енергетики (реакція на те, що ціни на бензин в деяких регіонах поповзли вгору):

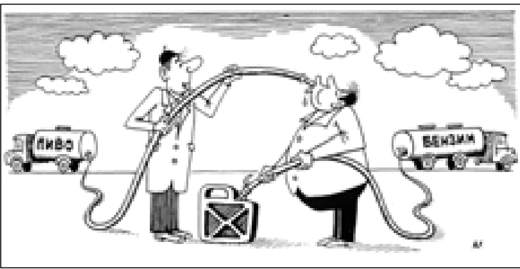

— А тих, хто підняв ціни, — ми з ними попрацюємо і швидко приведемо «в чувство», і бензин буде як і раніше...

Від чергового:

— Ціна, як і раніше, — сумніваюся! Мало того, що бензин розводили водою, то тепер нам домішуватимуть ще й ваші «чувства»!..

Смачного!

Євген Кушнарьов (на закид журналістів про те, що сам голосував за міністра Ю. Луценка):

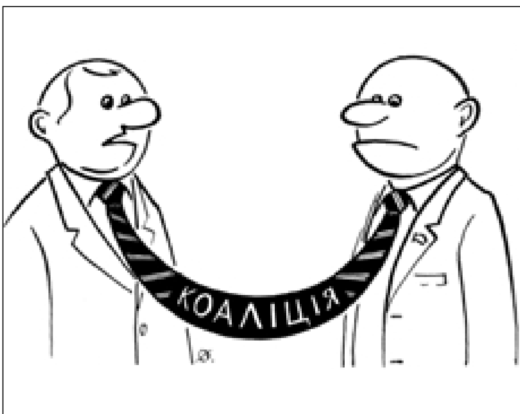

— Я це зробив на прохання прем'єр-міністра. Я голосував, зціпивши зуби і згнітивши серце. Тепер я розціпив зуби і розгнітив серце...

Від чергового:

— Правильно, треба розціпити зуби, щоб когось проковтнути. З легким серцем!

«Не зарастет народная тропа»

Юрій Луценко, (про Генеральну прокуратуру):

— Скіко-скіко коштує Україна?
- Продано!!!

— ...Так причетні до розкрадання коштів з Фонду держмайна, Укрзалізниці, «Нафтогазу», Держрезерву домовилися в генеральному могильнику України, і справи зупинено...

Від чергового:

— Уявляєте, скільки квітів носять до цього могильника ті, чиї справи там благополучно поховано?!..

Співай, пташко, співай

Юлія Тимошенко:

— Після Помаранчевої революції прості громадяни перестали вважати себе аутсайдерами. Якщо раніше вони говорили «для чого йти на вибори? там усе вже вирішено», то тепер вони знають, що політик — це як канарка в руках, і його можна притиснути...

Від чергового:

— Юліє Володимирівно, поки що прості громадяни мають таку зоокартину: частина бізнес-канарок з вашої фракції і без тиску співає в чужому хорі.

Про пальці і палицю

Ганна Герман, радник Прем'єр-міністра (про скандал з поїздкою В. Януковича до США):

— Це не перша палиця в колеса Прем'єр-міністра, яку пробує встромити Тарасюк...

Від чергового:

— Ну й країна! Не встигнеш у колесо палицю встромити, кричать: «Ти тут не перший!»

Мал. Олександра МОНАСТИРСЬКОГО, Василя ФЛЬОРКА, Вадима СИМИНОГИ.

Чергував по «Куреню» Віталій СУДДЯ.

Редактор номера Віталій СУДДЯ.

Редколегія:
Леонід **БРОВЧЕНКО,**
Анатолій **ГОРЛОВ,**
Сергій **ДЕМСЬКИЙ,**
Віталій **ЖЕЖЕРА,**
Іван **ІЛЛЯШ,**
Світлана **ПИСАРЕНКО,**
Віталій **СУДДЯ.**

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

Засновник — Верховна Рада України

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання— КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для фізичних осіб — 40224, 08775. для підприємств і організацій — 60955.

Передплатна ціна на 2007 рік: для фізичних осіб — 3,50 грн. та 2,00 грн. для підприємств і організацій — 10 грн на місяць.

Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 159037.

СПДФО Гайденко В. І. (Друкарня «Нормальные цены») 61068, м. Харків, вул. Тарасівська, 2а.

Зам. 263

ВАТ «Видавництво «Київська правда» 04136, м. Київ, вул. М. Гречка, 13.

Зам. 4388

Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України»
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ:
для довідок — 503-68-72;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56, 453-44-57;
телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — **загальний**
reklama@golos.com.ua — **відділ реклами**
let@golos.com.ua — **відділ листів**
foto@golos.com.ua — **відділ ілюстрацій**

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

4 820094 010053 >